Jaargang 111. Vrijdag, 24 December 1852. No.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.
wordt bij deze Courant aan de geabonneerden n: *Bijblad* no. 30, inhoudende: *Kort Verslag van delingen der Staten Generaal*, waaronder redevoerin- de heeren *Cremers*, *de Sitter*, enz.

NOTIFICATIE.

STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS provincie *Groningen*, gelet hebbende op Art. 11 der den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* no. 47), tot der Jagt en Visscherij, —
t bij deze ter kennis van het Publiek, dat HEE- GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, naar g van Art. 11, in verband met Art. 15 der boven alde Wet, bij besluit van heden hebben bepaald, luiting van alle geoorloofde Jagtbedrijven, bedoeld 15 der boven aangehaalde Wet, waarvan de ope- bepaald bij besluiten van HEEREN GEDEPU- DE STATEN voornoemd, van den 15den Julij l.l., no. den 27sten Augustus, no. 17, ter kennis van het Publiek bij de *Provinciale Bladen* no. 103 en 126, — wordt eld op den 31sten December aanstaande, met zons- g, met uitzondering echter van het jagtbedrijf van gen van *ganzen* met slagnetten en van *eendvogels* in endenkooi of daarmede gelijkstaand toestel.
l deze worden gedrukt en aangeslagen ter plaatse, men gewoon is zulks te doen, en geïnsereerd in vinciale- en *Groninger Couranten* van den 24sten dezer het *Provinciaal Blad*.
gedaan in het Provinciehuis te *Groningen*, den December 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

URING VAN DE 3 VERLATEN *te Pekela* EN HET VERLAAT *op de Bult.*

RGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente gen brengen ter kennis van gadingmakenden, dat r Mr. **J. L. TRIP**, Rentmeester van de *Stads* en *Ter Apel*, ten overstaan van den Heer Mr. G. **KONING**, Notaris te *Wedde*, onder hun- dere goedkeuring, op **MAANDAG** den 17den Janu- 1853, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den menthouder P. K. DE BOER, te *Oude Pekela*, pu- voor den tijd van drie jaren, zal verhuren: de **IE VERLATEN** in de **PEKELA** en het **LAAT** op **DE BULT.**
Voorwaarden van deze Verhuring zullen acht dagen ens, ten Huize van Verhuring, ter lezing voorliggen.
ONINGEN, 29 November 1852.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

INSCHRIJVING VOOR DE ationale Militie.

RGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Gro-* roepen bij deze op al de Ingezetenen van deze Stad rselver Tafel, welke op den eersten Januarij des jaars hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, om op de der bepaalde dagen, telkens des voormiddags van half t 12 uur, in het Raadhuis te verschijnen, ten einde t Register der NATIONALE MILITIE te worden chreven, te weten:

MAANDAG den 3den Januarij 1853,
welke wonen in de roode letters A, B, C, D, E, F en G;
DINGSDAG den 4den Januarij 1853,
welke wonen in de roode letters H, I, K, L, M, N, O en P;
WOENSDAG den 5den Januarij 1853,
welke wonen in de roode letters Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z.

rinneren voorts de daarbij belanghebbenden:
Dat bij de Wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* 4), bepalingen van *Ingezetenschap* zijn gemaakt, die ten n van de verpligting tot de inschrijving en loting voor ationale Militie voortaan behooren opgevolgd te worden, de die bepalingen, voorkomende in art. 3 van genoemde als volgt:
evestigd of ingezetenen zijn, die binnen het Rijk in a hebben gewoond:
) Gedurende de drie laatste jaren.
) Gedurende achttien maanden na aan het Bestuur hun- oonplaats het voornemen tot vestiging te hebben verklaard.
ederlanders zijn gevestigd of ingezetenen, die gedurende atste achttien maanden hunne woonplaats binnen het Rijk ropa hebben gehad.
ederlanders, die ter zake van 's Lands dienst in een d land wonen, worden voortdurend als ingezetenen be- wd."
Dat, ten einde allen twijfel omtrent de wettige woon- weg te nemen, deswege in art. 56 der Wet woorde- de navolgende bepalingen zijn vastgesteld:
De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, boven vermeld, wordt gehouden voor hen, die onge- wd zijn, de woonplaats der Ouderen en, bij overlijden beiden, die van den eerstbenoemden Voogd; voor de uwden, de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben. In ifelachtige gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wet- woonplaats worden gehouden die plaats, alwaar zij, den eersten Januarij van elk jaar, tot de uitoefening eenig Beroep patent hebben bekomen, of wel voor het ddel van het personeel en mobilair, of dat, hetwelk in plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, chreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschre- zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, waar zich bevinden; met deze verdere bepalingen, dat zij, in een vreemd land, uit Ouders, ter oorzake van 's Lands t afwezend, of anderzins op reis zijnde, buiten het k zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de ats, alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat elieden, door hunne Vader, hunne Moeder, hunnen ogd of Curator achtergelaten, en geen bestaan hebbende, de lijsten van die Gemeente zullen worden gebragt, al- r hunne Ouders, hun eerst in rang benoemde Voogd of rator het laatst hunne woonplaats hebben gehad; en, neer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat elve buiten het Rijk is gelegen, op die van de plaats, aar zij zich bevinden."
Dat zij, die geene Ouders, Voogden of eigen bestaan ben, zullen worden ingeschreven op die plaats, alwaar zich bevinden."

„Dat de gealimenteerden en kinderen in Godshuizen en „liefdadige Gestichten zullen worden ingeschreven in de „plaatsen, alwaar de Godshuizen zijn gelegen of de alimen- „tatie geschiedt."

3) Dat Ouders, Voogden en Regenten volgens de Wet verpligt zijn, hunne kinderen of pupillen in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk door hen gemagtigd, te doen inschrijven, met opgave van alle alsdan gevraagd wordende inlichtingen, waaronder begrepen zijn de *roode letter* en het *nommer* van het huis, door den ingeschrevene bewoond.

4) Dat de aangave tot de inschrijving in geen geval hoegenaamd mag nagelaten worden, welke aanspraak op vrijstelling iemand ook zoude vermeenen te hebben, wegens militaire of schutterlijke dienst, gebreken of anderzins.

5) Dat onder de inschrijving ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden; zijnde de eersten gehouden, om, ingevolge art. 17 der Wet van den 27sten April 1820, hunne bewijzen tot vrijstelling als zoodanigen op hetzelfde tijdstip over te leggen, waarop dit voor alle anderen, die aanspraak op vrijstelling hebben, is bepaald; en

6) Dat, overeenkomstig het Koninklijk besluit van den 7den Augustus 1823, no. 74, en daarop gevolgde ministeriële aanschrijving, degenen, die aan de inschrijving moeten voldoen, zich omtrent hunnen juisten ouderdom op geene andere wijze dienen te verzekeren, dan door een extract uit het geboorteregister, hetwelk voor ieder verkrijgbaar is, en ook alleen als een wettig bewijs voor den ouderdom kan worden aangenomen.

Burgemeester en Wethouders willen verder een' ieder der belanghebbenden ten ernstigste hebben gewaarschuwd, zich, om welke redenen het ook zijn mogt, aan de inschrijving en aan zijne verdere verpligtingen ten aanzien van de Nationale Militie niet te onttrekken, als hebbende de Wet van den 8sten Januarij 1817 daaromtrent, in art. 53, 167 en 168, en de Wet van den 27sten April 1820, in artt. 8, 10, 11 en 41, met de gestrengste straffen bedreigd, bestaande in eene geldboete of designatie tot de dienst zonder loting, terwijl zelfs, naar gelang der omstandigheden, met zoodanige weerspannelingen zal moeten gehandeld worden, als ten aanzien van deserteurs is voorgeschreven.

Roepen voorts op diegenen, welke reeds bij de Nationale Militie dienen, en, ingevolge art. 21 der Wet van den 8sten Januarij 1817, no. 1, vermeenen mogten reclames te kunnen inbrengen, om die reclames vóór den 5den Januarij eerstkomende, op de wijze in dat artikel bepaald, ter kennis van Burgemeester en Wethouders te brengen; zullende zij daartoe ter Stads Secretarij nadere inlichtingen kunnen bekomen, en luidende het gemelde art. 21 der Wet als volgt:

„Almede zullen zich jaarlijks, vóór den vijfden Januarij, „aan het Plaatselijk Bestuur in geschrifte moeten adresseren „de bij de Nationale Militie voor zich zelven dienende „manschappen, die, in den loop van het laatst voorleden „jaar, hetzij door overlijden van eenen Vader, of wel eener „Moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad heb- „bende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouderen, „of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of Broeders, „regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepaling bij art. „91 gemaakt, hebben verkregen, en hun ontslag diensvol- „gend verlangen. Bij deze verzoekschriften zullen „moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt over- „eenkomstig de voorschriften, bij het aangehaalde art. 91 „gestatueerd. Tot het doen der voorschrevene jaarlijksche „aanvragen om ontslag zijn, evenzeer als de manschappen „zelve, ook derzelver Ouderen, Voogden, Curators en Ge- „magtigden bevoegd." — *Wordende de belanghebbenden bijzonder opmerkzaam gemaakt op de bepalingen van gemeld artikel, met waarschuwing tevens, dat ten aanzien der zoodanigen, die verzuimen mogten hun op grond van meergemeld artikel verkregen regt op ontslag vóór den 5den Januarij in te brengen, geene toegevendheid gebruikt zal worden, en de verzoeken, die later ten hunnen behoeve ter bekoming van verlof of ontheffing van de werkelijke dienst mogten worden ingediend, moeten worden van de hand gewezen.*

En brengen eindelijk ter kennis van diegenen, welke, tot vermindering van het contingent dezer Stad, als *Vrijwilligers* bij de Nationale Militie zouden willen dienen, dat zij zich tot dat einde kunnen aangeven ter Stads Secretarij, alwaar het daartoe bestemde Register ter inschrijving, gedurende de maand Januarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zondagen, des morgens van 10 tot 12 uur, open zal liggen, zullende aan hen eene Premie van *dertig guldens* worden uitgereikt, wanneer zij door den Militieraad tot de dienst worden goedgekeurd.

En opdat deze Publicatie kome ter kennis van een' ieder dien zulks mogt aangaan, zal dezelve worden geplaatst in de eerstvolgende *Groninger Couranten*, en op de gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 20sten Dec. 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* herinneren door deze aan de belanghebbenden, dat de **WEKELIJKSCHE VEEMARKT** aan de ZUID- en OOSTZIJDE van het NIEUWE KERKHOF, ingevolge de Publicatie van den 6den Augustus l.l., zal worden OPENGESTELD op *den eersten Dingsdag in Januarij* 1853, en dat het aangevoerde VEE daarop kan worden geplaatst *zonder betaling van* eenig MARKT- of PLAATSGELD.

GRONINGEN, 9 December 1852.

Burgemeester en Wethouders: J SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANGIFTE VOOR DE WEEKMARKT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de EERSTE HELFT van het jaar **1853** op de **WEEKMARKT** alhier eene **PLAATS** verlangen voor eene HOUTEN of LINNEN KRAAM, eene OVERDEKTE of ONOVERDEKTE TAFEL of STAL, of op den OPEN GROND, dat zij, overeenkomstig art. 391 van het Reglement van Politie, verpligt zijn, vóór den laatsten MAANDAG in de maand December van dit jaar, zich daartoe ter SECRETARIJ dezer Gemeente aan te geven.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 6den December 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, als daartoe, namens Z. Exc. den Heer Minister van Financiën, door den Heer Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, bij missive van den 15den dezer, afdeeling Accijnsen, no. 6621 A, uitgenoodigd, brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen:

1) Dat bij Koninklijk besluit van den 6den dezer, no. 27, in overeenstemming met art. 19 § 4 der Wet van den 2den Augustus 1822 (*Staatsblad* no. 31), is bepaald, dat van den **1sten Januarij 1853** af, in de Stad *Groningen* de **ACCIJNS OP HET GESLAGT, met bijvoeging van de RIJKS- en PLAATSELIJKE OPCENTEN**, zal worden geheven bij het **stuk**, **soort** en **gewigt** van het **Slagtvee**, in verband met zijne **waarde.**

2) Dat die HEFFING, ingevolge hetzelfde Koninklijk besluit, zal geschieden naar het navolgend TARIEF:

TARIEF der WAARDE, *bij het stuk, soort en gewigt van het Slagtvee, waarvan de hoofdsom van den Rijksaccijns op het geslagt, en de verschillende opcenten, volgens de Wet van den 2den Augustus 1822, artikel 19 § 4, zullen geheven worden in de Stad* **Groningen.**

Soort van Slagtvee.	Gewigt per levend stuk Slagtvee.	Waarde.
RUNDEREN.	Beneden 200 ponden	f 29,00
»	Van 200 tot beneden 220 »	- 33,00
»	» 220 » 240 »	- 36,00
»	» 240 » 260 »	- 40,00
»	» 260 » 280 »	- 44.00
»	» 280 » 300 »	- 48,00
»	» 300 » 320 »	- 52,00
»	» 320 » 340 »	- 56,00
»	» 340 » 360 »	- 60,00
»	» 360 » 380 »	- 65,00
»	„ 380 „ 400 „	- 69,00
»	„ 400 „ 420 „	- 74,00
»	„ 420 „ 440 „	- 78,00
»	„ 440 „ 460 „	- 83,00
»	„ 460 „ 480 „	- 88,00
»	„ 480 „ 500 „	- 93,00
»	„ 500 „ 520 „	- 98,00
»	„ 520 „ 540 „	- 103 00
»	„ 540 „ 560 „	- 109,00
»	„ 560 „ 580 „	- 114,00
»	„ 580 „ 600 „	- 119,00
»	„ 600 „ 620 „	- 125,00
»	„ 620 „ 640 „	- 131,00
»	„ 640 „ 660 „	- 136,00
»	„ 660 „ 680 „	- 142,00
»	„ 680 „ 700 „	- 148,00
»	„ 700 „ 720 „	- 154,00
»	„ 720 „ 740 „	- 161,00
»	„ 740 „ 760 „	- 167,00
»	„ 760 „ 780 „	- 173,00
»	„ 780 „ 800 „	- 180,00
»	„ 800 „ 820 „	- 186,00
»	„ 820 „ 840 „	- 193,00
»	„ 840 „ 860 „	- 200,00
»	„ 860 „ 880 „	- 207,00
„	„ 880 „ 900 „	- 214,00
„	„ 900 en meer........ „	- 221,00
KALVEREN.	Beneden de.......... 40 „	- 7,00
„	Van 40 tot beneden 50 „	- 9,00
„	„ 50 „ 60 „	- 11,00
„	„ 60 „ 70 „	- 14,00
„	„ 70 „ 80 „	- 16.00
„	„ 80 „ 90 „	- 19.00
„	„ 90 „ 100 „	- 21,00
„	„ 100 „ 110 „	- 24,00
„	„ 110 „ 120 „	- 27,00
„	„ 120 „ 130 „	- 30,00
„	„ 130 „ 140 „	- 33,00
„	„ 140 „ 150 „	- 36,00
„	„ 150 „ 160 „	- 40,00
„	„ 160 „ 170 „	- 43 00
„	„ 170 „ 180 „	- 46,00
„	„ 180 „ 190 „	- 50,00
„	„ 190 „ 200 „	- 54,00
„	„ 200 en meer........ „	- 57,00
NUCHTERE KALVEREN.	Per stuk..........................	- 1,50

Aldus gearresteerd bij Koninklijk besluit van den 6den December 1852, no. 27.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris Generaal:
(get.) VAN HOIJTEMA.
Voor gelijkluidend afschrift,
De Arrondissements-Directeur der Directe Bel., In- en Uitg. Regten en Accijnsen:
(get.) KOOMAN.

3) Dat de ZWAARTE van het VEE door WERKELIJKE WEGING zal worden opgemaakt in een GEBOUW, staande in den Achter-den-Muur, Wijk I no. 163, alwaar het te slagten VEE door of van wege den BELASTINGSCHULDIGE ter WAAG moet worden gebragt en door den RIJKSWEGER, dadelijk na de weging, van het vereischte MERK zal worden voorzien.

4) Dat gemeld GEBOUW voor die weging geopend zal zijn op dezelfde dagen en uren, als waarop het KANTOOR van den RIJKS-ONTVANGER der ACCIJNSEN alhier is opengesteld.

GRONINGEN, 20 December 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

UITBESTEDING VAN SPLITTINGS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat door den Heer Mr. **J. L. TRIP**, Rentmeester van de Stads Veenen en *Ter Apel*, onder hunne goedkeuring, ten overstaan van den Heer Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, op ZATURDAG den 15den Januarij 1853, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Verlaatsmeester H. G. SAP, te *Stads-Kanaal*, publiek zal worden uitbesteed: de **INSPLITTINGEN** van den 2den MOND van *Exlo* en den 1sten MOND van *Valthe*, benevens TWEE GEDEELTEN **VEEN** in de rigting van het *Stads Ter Apeler Kanaal* in het *Ter Haarster Veen.*

De Voorwaarden dezer Uitbesteding zullen *vier dagen* bevorens, ten Kantore van opgemelden Notaris, voorliggen, terwijl mede nadere inlichtingen zijn te bekomen bij J. UNIKEN, Opzigter van de Stads Veenen te *Wildervank*.

GRONINGEN, 23 December 1852.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING,

bij Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijwezen van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de Stads [illegible] in Ter Apel, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het BOUWEN van eene **OPHAALBRUG** over de *Hoofdvaart* genoemd het *Stads Ter Apeler Kanaal*, in de Provincie *Groningen*, Gemeente *Vlagtwedde*, bij den *Schaapsberg*.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen veertien dagen bevorens ter lezing liggen: ter STADS SECRETARIJ; te *Groningen* bij de Wedw. DE JONGE, aan de Groote Markt; te *Delfzijl* bij den Kastelein HAZENHOEK; te *Zuidbroek* bij den Kastelein BUINING; te *Winschoten* bij de Wedw. WISSEMANN; te *Stads-Kanaal* bij den Verlaatsmeester SAP; te *Zuidhorn* bij de Wedw. OSSENTJUK; te *Onderdendam* in het ZIJLVESTERHUIS, en te *Warfhuizen* bij de Wedw. ELINGA; terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den STADS BOUWMEESTER te *Groningen*, en bij den Opzigter van de Stads Veenen J. UNIKEN, te *Wildervank*.

De op zegel geschrevene Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 11 der Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 20sten Januarij 1853 aanstaande, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 21sten Januarij 1853 aanstaande, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 23 December 1852.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

Het Amerikaansche smaldeel, bestemd naar Japan, heeft, behalve het noodige oorlogsmateriëel, ook vreedzame wapenen medegenomen, en wel eene locomotief voor een ijzeren spoorweg met wagens en ijzeren rails voor eene lengte van 10 Engelsche mijlen; eenen telegrafischen toestel met het noodige materiëel voor eene verbinding van het keizerlijke paleis met eene der hoofdsteden van Japan; eenen kompleten daguerreotypeer toestel, eene prachtige bark voor den keizer, 50 kisten met allerlei huisraad, enz.

SPANJE.

De gematigde oppositie heeft den 14den, ter gelegenheid van de aanstaande verkiezingen, een manifest uitgevaardigd, dat onmiddellijk na de verschijning in beslag is genomen. In dit belangrijke document wordt verklaard, dat de wetsvoordragten, die het ministerie *Bravo Murillo* ontworpen had, geene hervormingen op het oog hadden, maar wel eene algeheele omverwerping der constitutie.

Het nieuwe ministerie heeft algemeene vreugde verwekt. Het levert nog wel geene voldoende waarborgen, noch voor een liberaal, noch voor een duurzaam bestuur; maar de verwijdering van 't kabinet *Bravo Murillo* biedt toch de hoop, dat deszelfs politiek gevallen is, en dat de nieuwe mannen grondwettig zullen handelen.

Onder de ministers is 't vooral van den heer *Llorente*, van wien de gematigd liberale partij veel goeds verwacht. Toch moet men het kabinet slechts als een overgangs-bestuur beschouwen.

DUITSCHLAND.

De Keizer van Oostenrijk en de aartshertogen *Ferdinand* en *Maximiliaan* zijn — zoo als wij reeds hebben berigt — Vrijdag middag te Berlijn aangekomen. De Koning was hen tot Juterbogk te gemoet gereisd.

Den volgenden dag hebben de Monarchen, door een' luisterrijken stoet vergezeld, wapenschouwing over het garnizoen van Berlijn gehouden; ook bezigtigde de Keizer van Oostenrijk met groote belangstelling de voor *Frederik* den Groote en *Blucher* opgerigte gedenkteekenen. Na de inspectie legden de Vorsten een bezoek bij de vorstin *von Liegnitz*, weduwe van koning *Frederik Willem III*, af, waarna keizer *Frans Joseph* den president-minister *von Manteuffel* audiëntie verleende. De prins van Pruissen, die per telegrafische depêche uit Coblenz naar Berlijn ontboden was, is reeds eergisteren daar aangekomen. Na afloop van het gala-diner ten hove zouden de vorstelijke personen gezamenlijk de gala-voorstelling in de opera bijwonen. — Zoowel te Berlijn als te Weenen levert het bezoek des Keizers aan het Pruissische Hof nog steeds stof tot allerlei gissingen op.

Zondag namiddag zijn ook de Koning van Hannover en de Hertog van Brunswijk te Berlijn aangekomen en aan het paleis afgestapt. Het doel hunner komst is om den Keizer van Oostenrijk te begroeten. — Het vertrek des Keizers is bepaaldelijk op Dingsdag vastgesteld. Z. M. zal over Dresden naar zijne staten terugkeeren.

— Naar men verzekert, neemt de Hannoversche regering reeds maatregelen voor de verhooging, met den 1sten Jan. 1853, van de inkomende regten, ingevolge het September-verdrag, op ijzer, staal, koloniale waren, leder en zijde.

— Het officiële Dresdener dagblad bevestigt de tijding van de verloving des prinsen *Albert van Saksen* met prinses *Carola van Wasa.* Genoemde prins is de oudste zoon van den broeder des Konings van Saksen, en generaal in Saksische dienst. Gelijk bekend is, is de Koning van Saksen kinderloos.

— Men schrijft van den Nederrijn, dat men overal in de tuinen bloeijende viooltjes, maandrozen en calendula's ziet. Op de velden ziet men de roode korenbloem (*Papaver Rhoeas*) en de blaauwe korenbloem (*Cent. Cyanus*) prijken, en geheele strooken zijn met bloeijende kamillen bedekt. Het is volkomen lente. Uit Freiburg schrijft men, dat daar de perziken en appelboomen, zoowel als erwten en boonen bloeijen; rijpe aardbeziën plukt men alom.

— De berigten uit Polen zijn belangrijk. Te Kalisch worden toebereidselen gemaakt tot inkwartiering der troepen, welke de voorhoede van het Russische leger, bestemd om op de gebeurtenissen in westelijk Europa het oog te houden, zullen uitmaken. Het groote leger van het zuiden, dat, zoodra de omstandigheden het vereischen, Turkije tot het tooneel zijner krijgsverrigtingen zal kiezen, vormt eene linie van Volhynië tot aan de monden des Donau's (Sulina), welker centrum te Wosnesensk is gevestigd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 December.

De *Moniteur* maakt heden een dekreet bekend, houdende, dat eene commissie, zamengesteld uit leden van den raad van state, alle aan den Keizer gerigte adressen zal ontvangen en onderzoeken en die, welke zijner aandacht waardig zijn, aan den Keizer onderwerpen.

— De Keizer is naar Compiègne vertrokken. Alle ministers blijven hier. Baron *Rothschild* zat met den Keizer in denzelfden waggon.

— Gedurende bijkans *veertien dagen* wordt thans in den Senaat onderhandeld over het ontwerp van het Senaatsbesluit, betreffende de wijziging der Constitutie, en nog heeft deze zaak haar beslag niet erlangd. Teregt wordt deze gebeurtenis door velen als een niet geheel onbelangrijk teeken des tijds aangemerkt, en beschouwd als eén blijk, dat de zoogenoemde publieke geest niet zoo geheel onderdrukt is, of ze vertoont zich wanneer door de bewindslieden daartoe slechts eenigermate de gelegenheid wordt gelaten. Dat de zaak in den zin der regering zal worden beslist, wordt door niemand in twijfel getrokken; doch de voorstanders van de zoogenoemde constitutionele vormen hadden niet vermoed, dat reeds in de eerste week na de invoering van het Keizerschap de oppositie, — indien men die uitdrukking kan bezigen, — zich met eenige klem zou hebben doen gelden.

— In de conferentie der advokaten is gisteren, onder voorzitterschap van den deken der orde, den heer *Berryer*, de vraag behandeld: „of het dooden van een' persoon op verzoek, of met toestemming des slagtoffers, onder de toepassing valt van het strafwetboek?" De heer secretaris *Koempfen* heeft verslag uitgebragt. De heeren *Leroux* an *Delqunoy* hebben in bevestigenden, *Manuel* en *Closset* in ontkennenden zin gesproken. De discussie is verdaagd tot aanstaanden Zaturdag. [Men herinnert zich het geval van dezen aard in de Kalfjeslaan bij Amterdam.]

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz., in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 20 Dec., kapit. *Heins* Vijf Gebroeders, van Bremen. — Te Texel den 19 Dec., *Schenk* Aidina Anna Susanna, van Suriname; *Jonker* Thea, van Portsmouth; *Brandt* Gerhardina, van Hull; *Karst* Martha Alida, van Riga, laatst van Arendahl; den 20sten *Klok* Hunderen, van Lissabon; *de Boer* Arjen Brouwer, van Newport. — Te Helvoet den 19 Dec., *Balk* Leonora Johanna, van Riga; den 20sten *Zeilinga* Zeebloem, van Liverpool. — Te Straat Sunda den 5 Oct., *Rijken* den Elshout, van Batavia naar Rotterdam. — Te Tagal vóór den 28 Oct., *Mulder* Wilhelmina Arnolda, van Batavia. — Te Sourabaija den 29 Sept., *Wijnandts* Doctrina et Amicitia en den 10 Oct., *Mulder* Straat Baly, van Batavia, de laatste is den 13den dito naar Passaroeang verzeild. — Te Patjitan den 19 Sept., *de Boer* Oud-Nederland, van Batavia. — Te Smirna den 1 Dec., *Jonker* Zwanette, van Amsterdam, laatst van Malta. — Te Gibraltar den 5 Dec., *de Jongh* Dina Immechiena, van Tchesmé naar Stettin; den 7den *de Boer* Edouard, van Smirna naar Hamburg. — Te Grimsbij den 17 Dec., *Hekman* Hoop en Verwachting en *Hoff* Margaretha Elisabeth, beide van Dantzig. — Te Cuxhaven den 19 Dec., *Luktje* Drie Gezusters, van Newcastle naar Bremerhaven. — Te Glückstadt den 17 Dec., *Pekelder* Vrouw Grietje, van Zwolle. — Te Tonningen den 14 Dec., *Bekkering* Christina, van Grangemouth naar Rendsburg.

Binnengekomen te Hull den 18 Dec., kapit. *Gnodde* Antilope, van Lissabon: *Meeter* Hensina, van Koningsbergen; *de Boer* Wemelina, van Memel; den 16den *Weijland* Zwijger, van Dantzig. — Te Swansea den 18 Dec., *Smit* Margina, van Malaga. — Te Gravesend den 18 Dec., *Mulder* Feika Jantina, van Charente. — Te Margate den 19 Dec., *Hazewinkel* Geertina, van North Shields. — Te Laguayra den 13 Nov., *van Wijk* Anna Arnoldina, van Amsterdam. — Te Suriname den 21 Nov., *de Weerd* Anna Elizabeth, van Amsterdam. — Te Amboina den 7 Oct., *Dijkqma* Susanna, van Cardiff.

Zeilklaar te Londen den 20 Dec., kapit. *Wolthekker* Sophia Klasina, naar Malta en Jaffa. — Te Newcastle vóór den 18 Dec., *Reinders* Jacoba Gesina, naar Ferrol; *Reussien* Niessina, naar Groningen; *van der Borg* Geertje Elisabeth, naar Valencia; *Kleijn* Eendragt, naar Harlingen.

Vertrokken van Amsterdam den 18 Dec., kapit. *Bakker* Vrouw Geertje, naar Bordeaux; *Kleijn* Alida Margaretha, naar Nantes; den 19den *Panjer* Vrouw Wyka, naar Hamburg; den 20sten *Kroll* Antje en Jansje, naar Livorno; *Ekens* Elizabeth Johanna, naar Londen; *Hoek* Herstelling, naar Rieben; *Mulder* Margaretha, naar Emden. — Van Helvoet den 19 Dec., *den Breems* Trekvogel, naar Gibraltar. — Van Maassluis den 19 Dec., *Kramer* Vier Gebroeders, naar Sunderland. — Van Triest den 15 Dec., *Wieringa* Ommelanden, naar de Levant. — Van Cardiff den 17 Dec., *Scholtens* Alida Ikina, naar Rotterdam. — Van Hull den 16 Dec., *Gruppelaar* Hillechiena, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 18 Dec., *Rozenbeek* Roelina, naar Stavoorn; den 19den *Boelens* Vriendschap en *de Groot* Adriana, beide naar Bremen.

Vertrokken van Suriname den 8 Nov., kapit. *Fekkes* Josine Louise en den 16den *Visser* Susanna, naar Amsterdam. — Van Douvres den 18 Dec., *Losschen* Geertruida, van Amsterdam naar Newijork. — Van Torbaij den 18 Dec., *Kuiper* Johannes, naar Cadix. — Van Hartlepool den 18 Dec., *Zeven* Elsina Jantina, naar Amsterdam.

ZOUTKAMP, 22 December. Vertrokken den 19 Dec., kapit. *Dik* Arendina, naar Londen.

OOSTMAHORN, 22 Dec. Vertrokken den 21 Dec., kapit. *Christoffers* de Vrouw Jantje, van Amsterdam naar Hamburg.

SCHEEPSVRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 15 Dec. Oostkust van Engeland 26 sh. per ton raapkoeken, 5 sh. 3 d. per qr. tarwe. Ab Pillau 4 sh. 9 d. per qr.

DANTZIG, 16 Dec. Gelijk laatst is ook thans naar Londen tegen 5 sh. 6 d. per qr. tarwe bevracht.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 17den tot en met den 23sten December 1852 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 6 dochters; gebuwd 4 paren; overleden 6 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 21 *December.*

TARWE.	Zw. Zaad 66 ℔ f 5,80	Bl. Voer 38 ℔ f 2,40
Oude ℔ f	Veen 64 » » 5,25	» 40 » » 2,60
N. Oml. 68 » » 7,15	» 66 » » 5,60	Zw. Voer 38 » » 2,40
» 70 » » 7.65	N. GERST.	» 40 » » 2,55
» 72 » » 8,15	Winter 54 ℔ f 4,45	O. » 42 » » 2,70
» Old. 68 » » 6.90	» 56 » » 4,75	BOONEN.
» » 70 » » 7,45	» 68 » » 6,05	Paardeb. f 5,25.50,70
» » 72 » » 7,95	» » »	ZADEN, ENZ.
» » » »	» » »	Gr.Gortp.m. f 7.75/8,25
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,85	Par. 100 N. ℔ f 11 — f 14
O. Inl. 64 ℔ f 5,65	» 62 » » 5,15	Old. Koolz. f 9,50 f 10,30
» » 66 » » 6,05	N. HAVER.	Oml. dito f 9.50 f 10,50
» » 68 » » 6,45	Dikke 38 ℔ f 2,50	Oostfr. d. f 10,25,50,60
N. » 68 » » 6,55	» 41 » » 2,70	G.Mosterdz f 6 tot f 8,50
» » » »	» 44 » » 2,95	Raapol. p. v. f 30,50
N. BOEKWEIT.	» 46 » » 3,05	Prijs der boter
Gr. Zd. 64 ℔ f 5,75	» 48 » » 3,20	1e soort ½ ton hooiboter
» » 66 » » 6.05	» 50 » » 3,35	f 14 a ½
» » 68 » » 6,35	» » »	2e » ¼ ton grasboter
	Bl. Voer 36 » » 2,25	

Oude Tarwe niet in omgegaan, Nieuwe dito niet dan lager te verkoopen. — Rogge en Boekweit in een doen. — Winter-Gerst als voren; Knobbe dito iets lager. — Haver over 't geheel wel zoo aangenaam. — Boonen in een doen. — Gort zonder handel. — Koolzaad met gretige koopers iets beter afgaande.

ROTTERDAM, 20 *December.* Tarwe: bij ruimen aanvoer van N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. gingen de puikste partijtjes tot vorige prijzen aan gebruikers van de hand, en werden de gewone en mindere kwaliteiten 10 a 20 cents lager meestal ter verzending opgeruimd, de beste van f 9,30 tot f 10,10; gewone en goede van f 8,20 tot f 9; mindere van f 6,75 tot f 8; Jar. dito als voren; goede en puike f 10,60 a f 11,10; mindere f 10 a f 10,50; Roode soorten als voren; 162, 163, 165 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 320, f 325, f 335; 162 ℔ O. dito f 335; 160, 163 ℔ N. Bov. Ris f 313, f 324; 160 ℔ Jar. Kleefs. f 315; 157 ℔ dito Rijn f 300; 163 ℔ Petersb. Cubanca f 300; 156 ℔ N. Bovenl. f 290. — Rogge stil: Overm., Zeeuws. en Vlaams. f 6,50 a f 7,50; voorts 150 ℔ Taganrog f 220; 147, 149 ℔ Odessa f 200, f 210; 146 ℔ n. Fransche f 212, f 215; 143, 144 ℔ Archangel f 197, f 200; 144 ℔ dito in Entr. f 190; verder te Schiedam: 143 ℔ Arch. f 195; 143 ℔ Libau f 212, en 142 ℔ Cours. te Delfsh. f 210. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche Winter f 4,90 a f 5,20; dito Zomer f 4,70 a f 5,10. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 2,70 a f 4,20; dito Lange f 2,20 a f 3,40; 112 ℔ N. Gron. dikke f 128 geveild. — Boekweit slap, op 140 ℔: N. Noordbrab. van f 193 tot f 200; O. Fransche f 168, puike Nieuwe grove dito f 185. — Erwten slap, Zeeuws. Groene f 8 a f 9; Groote dito f 9 a f 10,50; dito Witte f 7,50 a f 8,50; Gelders. Graauwe f 11 a f 14. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte f 7,50 a f 10,75; dito Bruine f 7,50 a f 11,60; dito Paardenboonen, 10 cents hooger, f 5,90 a f 6,10. — Koolzaad: zonder handel.

AMSTERDAM, 22 *December.* Tarwe niets in omgegaan, — Van Rogge verkocht in entr.: 118 ℔ n. Arch. f 181 bij partij; in cons.: 124 ℔ Holst. f 210. — Gerst stil, 103 ℔ n. Vries. winter f 169.

Koolzaad onveranderd; op 9 vat dadelijk 56½ p. vl.; Oct. 1853 58½ p. vl.; Nov. 59 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering niet williger; op 6/w. f 32,50; vlieg. f 31,50: Mei 1853 f 32,50; Sept. en Oct. f 33,50; Nov. en Dec. f 33,75. — Lijnolie op 6/w. f 29; vlieg. f 28; Maart 1853 f 29; April en Mei f 29.25. — Hennepolie op 6/w. f 38,50; vlieg. f 37,50.

LONDEN, 17 *December.* Vreemde Boter met weinig kooplust. De prijzen zijn 4 sh. lager.

LONDEN, 20 *Dec.* De aanvoer van Tarwe was gering; de prijzen bleven als l.l. Maandag. Haver voor behoefte 6 d. hooger. Boonen en Erwten onveranderd. Rood Klaverzaad gevraagd en 2 sh. hooger.

— De prijs van het vleesch was 3 sh. 4 d. voor ossen-, 3 sh. 8 d. voor schapen- en 4 sh. 4 d. voor kalfsvleesch p. 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 22 *December.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 66 1/16, 66⅛, 66 1/16; Dito Dito 3 pCt. 79 3/16, 79¼, 79¼; Dito Dito 4 pCt. 97½, 97 1/16; O. I. Leening 4 pCt. 97; Amortisatie S[illegible] 3½ pCt. 96⅛; Handelm. 4½ pCt. 119¾; Aand. Holl[illegible] wegmaatschappij 82¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2[illegible] 54 1/16. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 77⅜, 77⅛, [illegible] SPANJE, Onb. Stukk. 1 pCt. 23 11/16, 23¾; Dito 3 p[illegible] 49½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43⅜, 43 9/16, 43 7/16 [illegible] Bewijzen 3⅞, 3 15/16, 3⅞; Amort. Schuld 5 15/16. — Po[illegible] te Londen 5 pCt. 42½; Dito Dito 4 pCt. 39, 39⅛.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pC[illegible] Certific. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 97½; Dito [illegible] 4 pCt. 93¼; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92[illegible] Certificaten van Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 71¼; Certific. van Dito 6 pCt. 71⅞, 72⅛. — POLEN, [illegible] 4 pCt. 86¾, 86⅞, 86¾. — OOSTENRIJK, Metall. [illegible] 80, 80⅛; Dito Nieuwe 2½ pCt. 42 1/16, 42 3/16; Dito N[illegible] pCt. 93¼, 93⅜, 93⅜; Metall. La. B. 5 pCt. 93¼, [illegible] nerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 87; Dito 4 pCt. 70; [illegible] Orig. Bank-Act. 8¾, ⅞; Braz. 5 pCt. 100; Mexic. 23[illegible] ⅛, Gren. Uitg. 12 9/16; Ecuador 4⅛, ¼; 2½ pCt. Met[illegible] 41 9/16, 11/16; Dito 1852 41 1/16, ¼; Dito 1852 5 pCt. 7[illegible] Philad. L. N. 70¾; Braz. 4½ pCt. 96⅝, ¾; Thes. A[illegible]

In de meeste soorten onzer binnenl. fondsen vertoonde[illegible] derscheidene verkoopers, ten gevolge waarvan de prijze[illegible] over het algemeen meer gedrukt waren. — Van vreemd[illegible] waren Spaansche en Portug. onveranderd. — Russische [illegible] Fransche 3 pCt. meer gewild. — In Oostenrijksche zij[illegible] veranderde prijzen aanzienlijke partijen verhandeld. [illegible] meer aangeboden.

Gren. Onb. St. 2½ pCt. 21⅝; Ecuador Coup. 30, [illegible] Onb. St. 22 7/16, 9/16.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½. Disco[illegible]

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 66 1/16; Sp[illegible] pCt. 23¾; Binnenl. 3 pCt. 43½ a 9/16; Metall. 5 pCt. 80 7/16 [illegible] 2½ pCt. 42⅛.

ADVERTENTIEN.

*** De **COMMISSIE**, door het DEPART[illegible] **Groningen** der NEDERLANDSCHE MAATSC[illegible] **ter bevordering van Nijverheid** beno[illegible] REGELING eener **TENTOONSTELLING** v[illegible] **WESTELIJKE NIJVERHEID**, in de[illegible] **September** van het eerstvolgende jaar te houden[illegible] de op te gevene VOORWERPEN, zoo wel wat h[illegible] TAL als de **hoedanigheid** derzelve aangaat, e[illegible] TOONSTELLING zullen kunnen uitmaken die *deze* [illegible] tot eere verstrekken kan, — noodigt bij deze d[illegible] belanghebbenden uit, om *vóór den eersten Mei* [illegible] aan een der ondergeteekenden *schriftelijk* en met [illegible] Brieven op te geven, welke VOORWERPEN ied[illegible] voornemens is op de gedachte Tentoonstelling te[illegible] vergezeld, zoo veel mogelijk en noodig, van eene [illegible] ving dier Voorwerpen.

De COMMISSIE voornoemd doet de belanghebb[illegible] vens opmerken, dat de gevraagde opgave daarom [illegible] zakelijker is, dewijl dezelve zal moeten leiden to[illegible] slissing of de onderwerpelijke Tentoonstelling geh[illegible] worden, dan wel of het beter zal zijn haar acht[illegible] laten. Voorts, dat het hooger genoemd Departeme[illegible] nemens is de Tentoonstelling, zoo die plaats kan heb[illegible] eene VERLOTING van een GEDEELTE der TE[illegible] GESTELDE VOORWERPEN te doen achtervolgen[illegible] de PRIJZEN der ten toon te stellene Voorwe[illegible] zoo verre door Handelaren of Fabrijkanten ing[illegible] kenbaar gemaakt zullen moeten worden en eindelij[illegible] ten toon te stellen Voorwerpen voor rekening v[illegible] zenders geleverd zullen moeten worden in de ZA[illegible] de TENTOONSTELLING aan te wijzen en op g[illegible] van daar, na den afloop der Tentoonstelling, [illegible] zullen moeten worden.

GRONINGEN, 23 December 1852.

De Commissie voornoemd,
W. J. MEURS WICHER[illegible]
F. RINSMA.
M. HESSELINK, JR.

ALGEMEENE VERGADERING

VAN DE

Afdeeling Groningen der Ned. Veree[illegible]

TOT

AFSCHAFFING VAN STERKEN DR[illegible]

op **MAANDAG** den 27sten December 1852, 's [illegible] 8 uur, ten Huize van den Heer TIDDENS, *in* [illegible]

Societeit de Harmoni[illegible]

Aan de LEDEN van de **SOCIETEIT** de [illegible] **MONIE** wordt berigt, dat op den avond [illegible] **tweeden Kersdag GROOT MUZIJ[illegible]** SOCIETEIT zal gegeven worden; aanvang als gew[illegible] zeven uur.

GRONINGEN, 23 December 1852.

Namens de Directie,
A. VAN CALCAR,
Secretaris.

STADS SCHOUWBU[illegible]

onder Directie van den Heer ROSENVELD[illegible]
Directeur der Schouwburgen in Groningen, Fries[illegible] Drenthe.

No. 1 in het Abonnement.

Op Dingsdag den 28sten Decembe[illegible]

DE SPELER OF REVENGE PRA[illegible]

van IFLAND. Nooit vertoond.

Na hetzelve:

MARGO OF DE VOORDEELEN EE[illegible] GOEDE OPVOEDING.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen Z[illegible] B. J. CRAMER VON BAUMGARTEN, hartelijk gelie[illegible] genoot van

C. TJASSENS KEIZ[illegible]

ERNUM, 20 December 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON [illegible] POST, geliefde Echtgenoot van

C. H. RADIJ[illegible]
Apotheker.

HOOGEVEEN, 21 December 1852.

*** Door Gods goedheid beviel zeer voorsp[illegible] eenen ZOON SOPHIA VAN MEEKREN, hartelijk [illegible] Echtgenoot van

J. H. VAN HASSELT

GRONINGEN, 22 December 1852.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DO[illegible] mijne geliefde Echtgenoot JETSKALINA WILKENS, [illegible]

VEENDAM, 22 December 1852.

D. E. EVER[illegible]
Logementhouder.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, [illegible] liefd jongste Kind ANGELIQUE ESTHER, in [illegible] dom van 1 jaar en bijna 6 maanden.

GRONINGEN, 18 December 1852.

Mr. **J. W. QUINTUS.**
W. M. QUINTUS—GOC[illegible]

*** Heden overleed tot diepe droefheid van [illegible] en verdere Betrekkingen, onze hartelijk geliefde jong[illegible] KLAAS, aan eene kortstondige ziekte van veerti[illegible] in den ouderdom van eenentwintig en een half j[illegible]

SCHEEMDA, 23 December 1852.

B. E. LOTTHERI[illegible]
J. J. DIJKSTRA.

** Bevallen van eenen ZOON D. REINDERS—POTHOFF.
GRONINGEN, 23 December 1852.

** Heden avond trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtigen behaagde, na eene hoogst gelukkige echtverbindtenis van vierendertig jaren, zacht en kalm van mijne zijde tot zich op te roepen mijnen mij onvergetelijken Echtgenoot JAKOB LODEWIJKS, in leven Oud-*Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank alhier.* Eene uitterende krankte, die, bereids eettelijke maanden, zijn gestel had ondermijnd, sleepte hem, in den ouderdom van achtenvijftig jaren en ruim drie maanden, ten grave. Mij onderwerpende aan 's Hemels altijd wijze beschikkingen, geef ik van dit mijn onherstelbaar verlies, langs dezen weg kennis aan des overledenen talrijke Vrienden en Bekenden.

WINSCHOTEN, 21 December 1852.
T. VAN DER SCHOOR,
Wedw. J. LODEWIJKS.

** Door den Boekhandelaar **K. DE WAARD** is verzonden:
Eene LIJST van INTEEKENING op het *derde* en *laatste* Deel der REIZEN naar en door *RUSLAND*, door **H. DIJKEMA**, getiteld:

RUSLAND GESCHETST ZOO ALS HET IS,

naar eigen aanschouwing, door

H. DIJKEMA.

Dit Deel zal hoogstens 24 vellen druks beslaan, welke aan de Inteekenaren op de beide of een der vorige Deelen à 12½ Cts. zullen berekend worden; voor anderen à 15 Cts. De Inteekening staat tot den 30sten Januarij 1853 open bij alle soliede Boekhandelaren en bij den Uitgever.

VERKOOPING VAN BOEKEN

op MAANDAG den 24sten Januarij 1853, in het **REVENTER** van het BURGERWEESHUIS; zijnde eene belangrijke verzameling **Regtsgeleerde, Geschiedkundige, Theologische** en andere **WERKEN,** ten deele nagelaten door wijlen den WelEd. Gestr. Heer Mr. J. GOCKINGA, in leven *Kantonregter* te *Zuidbroek.*
De CATALOGUS is bij tijds te bekomen bij den Boekverkooper
J. J. DOESBURG.

** Alle Boekh. en Postdir. nemen bestellingen aan op den Jaargang 1853 van:

De Fakkel,

PROTESTANTSCH VOLKSBLAD.

Verschijnt iederen Vrijdag. Prijs fr. p. p. ƒ 6 's jaars. Dit Volksblad, dat zich de bestrijding van de woelingen der Roomschgezinde partij ten doel stelt, heeft in alle oorden des Vaderlands een' gevestigden roem verworven. Ieder Protestant, die de zegeningen der Hervorming op prijs stelt, leze en bevordere het débiet van dit Blad, dat zoo onberekenbaar veel nut sticht.

NEDERLANDSCH SCHOOLBLAD.

Verschijnt iederen Woensdag. Prijs ƒ 5 's jaars fr. p. p. Dit Blad, waarvan de Redactie en medewerking is toevertrouwd aan mannen die op het gebied van Opvoeding en Onderwijs ten gunstigste bekend staan, bespreekt op eene *degelijke* wijze de belangen van het Onderwijs, zoowel van *Nederland* als van het *Buitenland.* Het is voor ieder Onderwijzer, die met zijnen tijd wil medegaan, eene wezenlijke *behoefte.*
TIEL, Dec. 1852.
De Uitgevers,
GEBR. CAMPAGNE.

POSTKANTOOR GRONINGEN.

De **DIRECTEUR** van het POSTKANTOOR brengt ter kennis van belanghebbenden, dat van af den 25sten dezer maand de **DILIGENCE** van **GRONINGEN** naar **KAMPEN** vertrekkende, heeft **opgehouden,** zoodat onze TWEEDE EXPEDITIE naar **Assen, Meppel, Zwolle, Arnhem, Deventer, Zutphen** en **Amsterdam** niet meer zal plaats hebben, dan **TWEE MALEN** per Week, en wel op DINGSDAG en VRIJDAG, per Estafette.
De Directeur voornoemd:
VAN ITTERSUM.

DIRECTEUREN van het ALGEMEEN FRIESCHE BEGRAFENISFONDS, gevestigd te **Leeuwarden,** brengen bij deze ter kennis van de Leden, dat hunne **REKENING** en **VERANTWOORDING** over het **achtste fondsjaar,** den eersten dezer maand, door de Vergadering bij art. 13 van het Reglement omschreven, ten RAADHUIZE der Stad *Leeuwarden,* in al hare bijzonderheden is opgenomen, wel bevonden en gearresteerd met een voordeelig Slot van **ƒ 23094—92^5;** met berigt verder, dat in genoemd jaar wegens **Tweehonderd vierenzestig Sterfgevallen** Begrafeniskosten zijn uitbetaald, en dat het Fonds **11687** Contribuerende Leden telt; en eindelijk, dat al de STUKKEN en BESCHEIDEN, genoemde Rekening en Verantwoording betreffende, tot het einde dezer maand ten KANTORE van het Fonds voor de Leden ter inzage liggen.
LEEUWARDEN, 2 December 1852.
J. S. SPOELSTRA.
J. OOSTERHOFF, Wz.

** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen,* zullen, op WOENSDAG den 5den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder B. TEN HAVE, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING,** get. B 102, met grooten fraaijen TUIN er achter, staande en gelegen Zuidzijde aan het Diep bij den Ebbingeboog te *Groningen,* wordende door den Heer J. D. VISSERING en Mejufvrouw in eigendom bewoond.
II. Eene nette HEEREN BEHUIZING, get. B 101, met OPENE PLAATS, staande en gelegen Oostzijde naast perceel I.
III. Eene nette en welbetimmerde BEHUIZING, get. B 103 met OPENE PLAATS er achter, staande en gelegen Westzijde naast perceel I.
IV. De EIGENDOM van 35 B., 50 R., 10 Ell. *Behuisd Land,* op *Tritum,* onder *Oldehove,* gelegen, wordende bij DURANDUS DIJK en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van ƒ 220—00.
V. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 4 Bunders best *Groenland,* gelegen achter de Rijskampen onder *Groningen,* zullende jaarlijks op Midwinter aan den Kooper van Perceel VI tot vaste huur doen ƒ 80—00.
VI. De EIGENDOM van Perceel V; beide laatste Perceelen toebehoorende aan den Heer J. SCHAAPSCHOE.
Om te aanvaarden de perceelen 1, 2 en 3 op den 1sten Mei 1853, 4 en 6 dadelijk en perceel 5 op Gregorie 1853. — De perceelen 1, 2 en 3 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen,* zullen, op DONDERDAG den 6den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs* te *Groningen,* publiek worden verkocht:
I. Eene geheel nieuws vertimmerde HEEREN BEHUIZING met WOONKELDER er onder en TUIN er achter, get. E 37, staande en gelegen op eigen grond, Oostzijde in de Heerestraat te *Groningen,* wordende door den Heer J. MULDER en Mejufvrouw in eigendom bewoond.
II. Eene BEHUIZING, get. K 187, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen,* wordende door den Spekslager HANEKAMP bewoond.
III. Eene BEHUIZING met TUIN, get. S 350, staande en gelegen Oostzijde aan het Zuiderpark, bij de Jonkerenstraat, te *Groningen.* De voorschreven perceelen toebehoorende aan den Heer J. MULDER en Mejufvrouw.
IV. Eene WONING met OPEN PLAATSJE er achter, get. I 93, staande en gelegen Zuidzijde in de Visscherstraat, nabij de Draaibrug, te *Groningen.*
V. Twee WOONKAMERS onder één Dak, get. T 229, 230, met OPEN GROND er achter, staande Westzijde in de Sledemenderstraat te *Groningen.*
VI. Eene WOONKAMER, get. T 231, staande mede aldaar, Noordzijde, naast en onder hetzelfde Dak met de voorgaanden.
VII. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen,* get. no. 516.
VIII. Twee GRAVEN op de Zuider Begraafplaats te *Groningen,* 1ste Klasse, 9de Rij, no. 19, en 3de Klasse, 9de Rij, no. 56.
De vijf laatste Perceelen toebehoorende aan de Erven van wijlen Mejufvrouw de Wed. J. OETZES.
Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1853.
Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur, Perceel I op Bewijzen van Toegang.

** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen,* zullen, op VRIJDAG den **14den Januarij** 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen,* publiek worden verkocht:

I. Eene zeer ruime en tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. K 202, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen,* wordende door E. JELTES en Mejufvrouw in Eigendom bewoond.
II. Eene BEHUIZING met WOONKELDER er onder, get. A 253, staande Oostzijde in de Guldenstraat, te *Groningen,* behoorende tot de nalatenschap van wijlen J. E. HAZELHOFF.
III. Eene WONING met groote, geheel nieuwe SCHUUR en daarbij behoorenden GROND, get. X, 29, staande en gelegen Oostzijde buiten het Kleinepoortje te *Groningen,* behoorende tot de onder beneficie van Inventaris aanvaarde Nalatenschap van wijlen W. P. MAKKEN.
IV. Eene nette, geheel nieuws vertimmerde BEHUIZING, met een TUIN er achter, MANDEELIGE ZIJGANG en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, get. X 208, staande en gelegen op eigen grond, Westzijde in de Folkingestraat te *Groningen,* door E. E. POT en Vrouw in eigendom bewoond.
V. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, get. D 20, staande en gelegen op eigen grond, Zuidzijde in de Visscherstraat te *Groningen,* door den Korenmeter S. KRAAN in huur bewoond.
VI. Eene BEHUIZING, get. N 180, met een TUINTJE er achter, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen,* door KARSTEN bewoond.
VII. Eene BEHUIZING met groot BLEEKVELD er achter, get. F 295, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen,* door de Weduwe VAN DALSEN bewoond.
Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853.
Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

** Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS,** Notaris te *Groningen,* zullen, op WOENSDAG den 12den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. J. TIDDENS, in *de Beurs,* te *Groningen,* in het openbaar worden verkocht:
Eene sedert jaren in werking zijnde **LEERLOOIJERIJ, TOUWERIJ** c. a. alhier, die in de *Groninger Courant* van den 12den November dezes jaars zijn geannonceerd en later weder daarin en c. s. nader zullen worden omschreven invoege zulks behoort.
Mr. J. J. CREMERS.

** Ten overstaan van Notaris Mr. **J. J. CREMERS,** te *Groningen,* zullen op VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds ten 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt, worden verkocht:

I. Eene **BEHUIZING** met PAKHUIS, get. A no. 202, staande te *Groningen,* bij de Spilsluizen bij het Kadaster Sectie G nos. 972, 974.
II. Eene BEHUIZING, aan het Zuiderdiep te *Groningen,* get. F no. 274, bij het Kadaster Z no. 309.
III. Eene BEHUIZING, Westzijde in de Gelkingestraat te *Groningen,* get. E no. 91, vrij eigen grond, in huur bewoond wordende door J. J. ALBRACHT.
IV. Eene ruime BEHUIZING en FABRIJK te *Groningen,* aan de Noorderhaven, Kadaster Sectie E no. 637, in eigendom bewoond wordende door C. POTHOFF en Mejufvrouw.
Te aanvaarden den 1sten Mei 1853.

** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen,* zullen, op DONDERDAG den 13den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek ter verkoop worden aangeboden, als perceelen:
III. De EIGENDOM van 9 B., 52 R. en 30 E. *Onbehuisd Land,* gelegen te *Klein Garnwert,* Gem. *Winsum,* bij JAN K. MULDER en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars op Midw. voor ƒ 88—00.
IV. Het REGT der VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 6 B., 56 R., 30 E., in naam 15 Grazen, uitmuntend best oud *Groenland,* genoemd *DE HOOGTE,* gelegen in 2 Stukken, in den Hoogen Paddepoel, Gem. *Adorp,* doende 's jaars op Midw. tot vaste huur ƒ 135—00.
Hierover kan de halve Koopprijs naar 4 pCt. blijven uitstaan.
V. Eene BOEREN BEHUIZING, U, 90, staande aan den Reitdijk buiten de Kranenpoort, te *Groningen,* met *Heemstede* en verder daarbij behoorenden grond.
VI. Den VOLLEN EIGENDOM van in naam 1½ Bunder kostelijk *Groenlund,* mede aldaar, buiten de Kranenpoort gelegen.

** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen,* zullen, op VRIJDAG den 21sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:
I. Eene nette BEHUIZING, met OPEN GROND en mandeeligen Zijgang, get. F 199, staande en gelegen Westzijde in de Haddingestraat te *Groningen.*
II. Eene KOOPMANS BEHUIZING, gem. K 123, staande Zuidzijde in den Achter-den-Muur tusschen de Boteringe- en de Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van een' mandeeligen Gang, te *Groningen.*
III. Vier WOONKAMERS in een Gebouw, L 120 3° en 4°, met BLEEKVELD, waarop eene POMP, staande en gelegen Oostzijde in de Violettensteeg te *Groningen.*
IV. Eene groote WOONKAMER, L 129, met TUIN en BLEEKVELD, mede aldaar. — Doende te zamen jaarlijks tot grondpacht ƒ 10—00.
V. Eene KOEPEL en STOOKPLAATS, met het gebruik van een TUINTJE, staande en gelegen Westzijde aan den Heereweg, buiten de Heerepoort te *Groningen,* doende jaarlijks tot huur ƒ 12—00, toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.
Om te aanvaarden: de 4 eerste perceelen op den 1sten Mei, en het laatste perceel op den 12den Maart 1853.

** Mr. **E. VAN EERDE,** Notaris te *Groningen,* gedenkt, op VRIJDAG den 21sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen,* publiek te verkoopen:
I. Den EIGENDOM van 7 B., 4 R. en 50 E. *Land,* gelegen te *Wagenborgen,* wordende bij J. C. BORST en Vrouw, aldaar, onder vaste en altijddurende beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op den 1sten November verschijnende, vaste huur van ƒ 50—00.
II. Eene BEHUIZING en TUIN, staande Zuidzijde in het Appelstraatje te *Groningen,* geteekend L 273 en 274, doende jaarlijks tot grondpacht ƒ 12—00, doch waarvan ƒ 6—00 door de Societeit *de Harmonie* wordt gerestitueerd.
Om den Eigendom dadelijk na den finalen Toeslag, doch de Behuizing op den 1sten Mei 1853 te aanvaarden.
Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

** In de maand JANUARIJ aanstaande, zal in het openbaar te koop worden aangeboden:

Eene **BLEEK,** met daarop en nevenstaande **GEBOUWEN,** staande en gelegen in den Breeden Gang, en in eigendom toebehoorende aan en in gebruik bij den Voerman A. DOOIJES en Vrouw. — Zijnde deze perceelen inmiddels **uit de hand te koop.**

Woensdag den **29sten *December*** 1852, 's morgens te 10 uur, zal, vóór de Behuizing bewoond geweest door de Wedw. WARNDERS, Westzijde aan de Zuiderhaven te *Groningen,* publiek worden verkocht:

Een nette **INBOEDEL,** bestaande in EIKENHOUTEN KISTKABINET, SECRETAIRE, PULPITRUM, TAFELS, STOELEN, HALVE KAST- en STOEL-KLOK, OUDERWETSCHE PORSELEINEN, KOPER, TIN, AARDEWERK en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, 's namiddags van 2—4 uur.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR,** Notaris te *Winschoten,* gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven wijlen H. U. STIKKER, op MAANDAG den 27sten December 1852, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein J. R. HAAN, te *Oostwold,* in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR,** met afzonderlijke VEESCHUUR, HOVEN en TUINEN, benevens de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daaronder behoorende *Landerijen,* te zamen groot 60 Bunders, 02 Roeden, staande en gelegen bij de Kerk te *Oostwold,* doende jaarlijks tot vaste huur ƒ 1030—00.
II. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 43 Roeden *Land,* mede aldaar gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur ƒ 70—00.
III. Eene BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daarbij behoorende *Landerijen,* mede aldaar staande en gelegen, groot 5 Bunders, 19 Roeden, doende telken jare tot vaste huur ƒ 50—00.
IV. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 Bunders, 18 Roeden, 50 Ellen *Land,* mede aldaar gelegen, doende telken jare tot vaste huur ƒ 30—00.
V. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 Bunder, 22 Roeden, 60 Ellen *Land,* in het *Huninga Meer* gelegen, zijnde het Noordelijk gedeelte van no. 24, zullende tot huur doen ƒ 12—00.
VI. Den EIGENDOM van dien.
VII. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 Bunders, 50 Roeden, 30 Ellen *Land,* in het *Huninga Meer* gelegen, zijnde het Zuidelijk gedeelte van no. 23, zullende jaarlijks tot huur doen ƒ 30—00.
VIII. Den EIGENDOM van dien.
IX. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bunders, 94 Roeden, 50 Ellen *Land,* mede aldaar gelegen, zijnde het Noordelijke gedeelte van no. 23, zullende jaarlijks tot huur doen ƒ 25—00.
X. Den EIGENDOM van dien.
XI. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders, 13 Roeden, 20 Ellen *Land,* mede aldaar gelegen, zijnde het Zuidelijke gedeelte van no. 23, zullende tot huur doen ƒ 25—00.
XII. Den EIGENDOM van dien.
XIII. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders, 36 Roeden *Land,* mede aldaar gelegen, zijnde het Noordelijke gedeelte van no. 22, zullende tot huur doen ƒ 26—00.
XIV. Den EIGENDOM van dien.
XV. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders, 72 Roeden, 30 Ellen *Land,* mede aldaar gelegen, zijnde het Zuidelijk gedeelte van no. 22, zullende tot huur doen ƒ 27—00.
XVI. Den EIGENDOM van dien.
De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, alsmede ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR,** Notaris te *Winschoten,* gedenkt, ten verzoeke van den Heer H. BRUINS, op MAANDAG den 27sten December 1852, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein J. R. HAAN, te *Oostwold,* publiek te verkoopen:

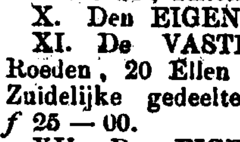

Eene voor twee jaren nieuw getimmerde **BEHUIZING,** voorzien van vier KAMERS, WASCHKAMER, KELDER, POMP en REGENWATERSBAK, daaraan verbondene **SCHUUR,** waarin STALLING voor twee PAARDEN en twee KOEIJEN, benevens den daarachter gelegenen **TUIN** met VRUCHTBOOMEN; alles staande en gelegen te *Midwolda,* zeer geschikt voor een **Logement** en meerdere Affaires. De Verkoopconditiën liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIËTOR.

** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR,** Notaris te *Winschoten,* gedenkt, op DONDERDAG den 6den Januarij 1853, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder EGGO VAN DIJK, te *Winschoten,* in openlijke veiling te verkoopen:

Het **KOFSCHIP *MARIA CATHARINA,*** laatst bevaren door R. H. MULDER, groot 98 Tonnen, met deszelfs VOLLEDIGEN INVENTARIS, thans liggende te *Amsterdam.* — Zijnde hetzelve inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** en te bevragen bij den Scheepskapitein R. H. MULDER, te *Nieuwe Schans.*
B. HAITZEMA VIËTOR.

** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR,** Notaris te *Winschoten,* gedenkt, op MAANDAG den **10den Januarij** 1853, des avonds ten zes uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe WISSEMANN, te *Winschoten,* in openlijke

veiling te verkoopen:

Eene kapitale, hechte **BEHUIZING** met annex, aan de Vaart uitkomend, **PAKHUIS**, staande aan de Langstraat te *Winschoten*, bij den Heer M. S. ENGERS in gebruik, waarin sedert eene reeks van jaren door Z.Ed. met het beste succes de **Handel in Manufakturen, enz.** is uitgeoefend; voorzien van verschillende BOVEN- en BENEDENVERTREKKEN, fraai VOORHUIS, vier ruime ZOLDERS, OPENE PLAATSEN, PUT en REGENWATERSBAK; voorts DUBBELEN INGANG, beide door het geheele Huis leidende en die de gelegenheid aanbieden om dit perceel, des verkiezende, te splitsen.

De Verkoopconditiën zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van K. K. NIEBORG en Vrouw, op DINGSDAG den 11den Januarij 1853, des avonds te 5 uur, in de hieronder omschrevene Behuizing, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, zijnde een neringrijk **Logement** en **Bierbrouwerij**, met een daarbij behoorenden **TUIN**, staande en gelegen te *Finsterwold*; zijnde inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op MAANDAG den 27sten en DINGSDAG den 28sten December e.k., des morgens *precies te tien uur*, aan de Plaats *VEENHUIZEN*, te *Noordbroek*, publiek verkoopen:

150 extra zware **EIKEN BOOMEN**, zeer geschikt voor Wagenmakers, Aannemers en den Scheepsbouw; p. m. 600 minder zware **EIKEN BOOMEN**, waaronder bijzonder fraai zoogenoemd BOERENHOUT; 25 buitengewoon zware **DENNEBOOMEN**, ter dikte van 3 Voet diameter en ter lengte van 60 Voet; 200 stuks ligte **SPARREN**, eenige honderden **EIKEN- en BEUKEN TELGEN**, en eene groote partij **BOONESTOKKEN** en **TAKKEBOSSEN**.

De Heer BEREND BRUGT DOUWES, gepensioneerd Oost-Indisch Ambtenaar, te *Benkoelen*, onder *Vries*, is voornemens, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek te koop aan te bieden: Een **BUITENVERBLIJF**, zijnde eene nieuw getimmerde HEEREN BEHUIZING en SCHUUR, TUIN en nieuw aangemaakt LAND, genoemd ***BENKOELEN***, gelegen halfweg tusschen *Vries* en *Assen*, aan den Groninger Straatweg, op drie kwartier uurs afstand van gezegde Hoofdplaats, sedert twee jaren geheel nieuw aangelegd en gedeeltelijk ontgonnen; overigens met daarbij en aan den Straatweg gelegene VELDGRONDEN, die zeer geschikt zijn om verder tot kultuur te worden gebragt; alles te zamen groot 30 Bunders, 69 Roeden, 57½ Ellen, zijnde voor groote uitbreiding vatbaar, en het Kanaal van *Assen* op *Groningen* achter en de Spoorweg vóór de plaats geprojecteerd.

Het Huis bevat drie behangene Kamers, Keuken, Melkenkelder, groote Kelder, groote Korenzolder. De Schuur bevat Stallingen voor 18 stuks Rundvee, 6 Paarden, Varkens- en Kalverhok, alles in modernen stijl en gerijfelijk ingerigt; te aanvaarden in Januarij 1853.

Deze Verkooping zal plaats hebben in de Zaal van J. B. SCHUT, te *Assen*, op MAANDAG den 27sten December 1852, des avonds te 7 uur. Zijnde dezelve inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

De Bewijzen van Eigendom zijn bij den ondergeteekenden Notaris ter inzage van gadingmakenden voorhanden. Het Huis is dagelijks te bezien. Nadere Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris en te *Groningen* ten Kantore van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris, in de Heerestraat.

H. H. VAN LIER, *Notaris.*

DEN HUIZE OOSTENBURG.

De Notaris **TADEMA**, te *Oosterwolde*, zal, ten verzoeke der Erven van wijlen den Heer A. B. PRAKKEN, op MAANDAG den 27sten December 1852, des avonds te 5 uur, in de *Gouden Klok* te *Oosterwolde*, publiek, bij provisionele toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene te *Oosterwolde*, in de nabijheid der Heeren Compagnons-vaart, zeer aangenaam gelegene, wél onderhoudene **HEEREN BEHUIZING**, ***OOSTENBURG*** genoemd, voorzien van onderscheidene KAMERS, waaronder drie gestukadoorde, KEUKEN, KOETSHUIS en STALLING voor drie Paarden, enz., met eene daaraan grenzende SCHUUR, ingerigt voor ***BOERDERIJ***, en uitgestrekte TUIN, BOOMGAARDEN en WANDELBOSCH; alles breeder bij Biljetten omschreven. Zijnde deze Biljetten te bekomen en de Kadastrale Kaart en Eigendomstitels te bezigtigen bij bovengen. Notaris.

*** Op DINGSDAG den 28sten December 1852, des morgens te 10 uur, ten Gemeentehuize te *Eelde*,

Publieke VERKOOP van:

I. Een HUIS, ERF en HOF, met daarbij in één opstrek gelegene BOUW- en WEILANDEN, op het aangenaamste gedeelte van *Paterswolde*, tot aanleg van eene **Buitenplaats** bijzonder geschikt.

II. Een stuk HOOILAND, groot 4 Matten, gelegen bij *Duinen*, onder *Paterswolde*.

III. AKKERS op den Esch te *Paterswolde*.

IV. WEILAND voor zes Koeweiden.

V. Een beste BOUWKAMP, pl. m. 3 Mudden Lands, enz. enz.; alles toebehoorende aan de Wedw. en Erven KLAAS UGES, te *Paterswolde*.

VI. Een HUIS, ERF en HOF, staande op een der beste standen te *Eelde*, voor alle Bedrijven, inzonderheid tot Winkel, bijzonder geschikt, groot te zamen, pl. m. 35 Roeden, toebehoorende aan HENDRIK BEERLING en CONS. te *Paterswolde*.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

*** Op WOENSDAG den 29sten December 1852, 's morgens te 10 uur, ten Huize van GERARD SMIT, te *Anlo*,

Publieke VERKOOP van:

I. Een hecht en sterk HUIS en een groot HOF, staande staande en gelegen aan de Hoofdstraat te *Anlo*.

Een Goorn en een Kamp van 3 Mudden LANDS.

Drie groote stukken GROENLAND.

8 Mudden Lands BOUWLAND op den Esch gelegen onder *Anlo*.

II. ½ in 4 MAT op de *Glimmermade*, Gemeente *Haren*, de *Westerhem* genoemd.

III. ½ MAT en de BRUGMA bij de *Punterbrug*, onder *Eelde*.

IV. 2 Mudden BOUWLAND op den Esch van *Ide*, Gemeente *Vries*.

Alles toebehoorende aan de Erven van HENDRIK KLOEK, te *Anlo*.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke der Weduwe J. J. LOUWERENS, op WOENSDAG den 29sten December 1852, des morgens te 10 uur, ten Huize van de Weduwe A. L. MEURS, te *Martenshoek*, **voor 6 jaren** publiek verhuren:

I. Eene **SCHEEPSTIMMERSCHUUR** en **HELLING** met **WOONHUIS** en **TUIN**, thans in huur gebruikt bij FREERK D. VAN DER WERF.

II. Eene afzonderlijke WONING en een TUIN, bij de Wedw. LOUWERENS zelve in gebruik; — een en ander gelegen te *Martenshoek*, aan het Hoofddiep. Te aanvaarden op den 1sten Mei 1853.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van den Heer U. J. REINDERS, *als onherroepelijk gemagtigde* van ENGEL B. BUSSCHER, op WOENSDAG den 29sten December 1852, des avonds te 6 uur, ten Huize van H. J. NIEBOER, te *Hoogezand*, publiek verkoopen:

Eene BEHUIZING, C 20 en V 158, met HEEM en TUIN, groot 12 Roe en 80 El, zijnde eene welbeklante *BLAAUWVERWERIJ*, gelegen te *Hoogezand*, Zuidzijde, op Stadsgrond, doende tot huur *f* 2—42 en tot plaatsgeld 50 Cents, Sectie A nos. 504, 505 en 506. Te aanvaarden op den 1sten Mei 1853.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Nots.*

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 29sten December 1852, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke van den Heer H. G. MAATHUIS, en ten Huize van H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 272, met de VASTE en IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de Westelijke Halfscheid van 35 B., 27 R., 60 E. *Bouw-* en *Groenland*, staande en gelegen op *de Ruten*, onder *Slochteren*, strekkende van af den Weg tot de *Æ*, zullende voortaan jaarlijks op Martini tot vaste huur doen 70 gl.

II. Den EIGENDOM van zoo even gemeld perceel.

III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de Oostelijke Halfscheid van zoo even gemelde *Plaats*, strekkende mede van den Weg tot de *Æ*, zullende voortaan jaarlijks op Martini tot vaste huur doen 70 gl.

IV. Den EIGENDOM van zoo even gemeld perceel.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG den 30sten December 1852 des avonds te 5 uur, ten Huize van H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene **BEHUIZING** met twee WOONKAMERS, staande aan den Heereweg te *Slochteren*, tot allerhande bedrijf geschikt, met derzelver eigen HEEM en TUIN, en nog een lossen TUIN, wordende bij MENNE G. NAP en Vrouw in eigendom bezeten.

Mr. J. D. TRESLING.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, zal, op DONDERDAG den 30sten December 1852, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Weduwe VAN DER BOOGH, te *Appingedam*, publiek verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, zijnde eene neringrijke *KUIPERIJ*, met EIGEN HEEMSTEDE, staande en gelegen in het Gouden Pand, bij de Pijp, te *Appingedam*, wordende bewoond door DERK WESTERVELD.

II. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Weiwert*, in gebruik bij de Wedw. J. P. BOSKER, huur *f* 10—00.

III. DITO EIGENDOM te *Weiwert*, in gebruik bij A. J. VAN DER LAAN, huur *f* 5—00.

IV. DITO EIGENDOM te *Farmsum*, in gebruik bij A. G. MENSINGA, huur *f* 8—00.

V. DITO van eene *Onbehuisde Heemstede* te *Appingedam*, in gebruik bij J. KLUNDER, huur *f* 7—00.

VI. DITO van eene *Behuisde Heemstede* te *Godlinze*, in gebruik bij den Heer M. CORSTIUS, huur *f* 6—00.

VII. DITO EIGENDOM te *Godlinze*, bij JAKOB MEDENDORP in gebruik, huur *f* 10—00.

VIII. DITO EIGENDOM te *Godlinze*, bij PIETER D. DIJKHUIZEN in gebruik, huur *f* 10—00.

IX. DITO EIGENDOM te *Godlinze*, bij AREND VAN DIJK in gebruik, huur *f* 4—00.

X. DITO EIGENDOM te *Wirdum*, bij JAN DERKS ZIGTERMAN in gebruik, huur *f* 5—25.

XI. DITO EIGENDOM te *Stedum*, bij JAKOBUS KRAAIMA in gebruik, huur *f* 4—00.

XII. DITO EIGENDOM te *Westeremden*, bij MENNE HAAN in gebruik, huur *f* 5—00.

XIII. DITO EIGENDOM te *Westeremden*, bij Kl… WERKMAN in gebruik, huur *f* 8—00.

XIV. DITO EIGENDOM te *Zuidwolde*, bij de W… LUITJE BOSSCHER in gebruik, huur *f* 2—50.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Ve… dam*, zal, ten verzoeke van de DIJKREGTERS van… OMMELANDER-COMPAGNIE, op DINGSDAG den … Januarij 1853, des avonds te 7 uur, in nagemeld V… LAATSHUIS, publiek, voor den tijd van één of drie ja… verhuren:

Het **VERLAAT** in de Ommelanderwijk, te *Veend…* met de daarbij behoorende BEHUIZING en TUIN.

UIT DE HAND TE KOOP

Eene **BEHUIZING**, benevens twee **VO… WERKEN**, behoorende tot ééne Vereeni… van de 18 Voerwerken der Noorder- en Zu… havens alhier.

Te bevragen bij I. J. REITSEMA, Besteller der Ro… dammer en Schiedammer Beurtschepen, Zuidzijde aa… Groote Markt.

Beste PUNCH-SIROOP

te bekomen, *f* 1 de Flesch, bij

W. C. SCHIERBEEK.
Banketbakker.

ONTVANGEN

De **eerste GEROOKTE WINTERZA…** uitnemend van kwaliteit.

I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de M…

OESTERS

Versche Texelsche OESTE… à *f* 2—50, alsmede beste **KORO… TERS**, à *f* 3—00 de 100, bij POORTMAN.

De Wedw. P. NILSSON

berigt aan hare geëerde Begunstigers, dat zij ruim gesort… is van **HOEDEN** en **PETTEN**, **CACHENE… HANDSCHOENEN**, **BOUFFANTES** en verder… soorten van **WINTERARTIKELEN.** Zij be… zich hiermede vriendelijk aan.

BERIGT VOOR DE DAME…

Uit ***LION*** ontvangen extra fijn bewerkte **DA… BOTTINES** in onderscheidene **MODELLEN**; … tot Fabrijksprijs, bij H. J. INDEN, in de Heerestraat.

F. VAN WEERING,

het derde Huis Zuidzijde in den Breeden Gang, houdt… gerekommandeerd in het BAKKEN van **NIEUWJAA… en IJZERKOEKJES.**

De Wedw. PRUIDON,

aan de ***Vischmarkt***, houdt zich gerekommandee… het BAKKEN van **NIEUWJAARSKOEKEN.** … zoeke de TROMMEN in tijds te bezorgen.

Dr. LANG'S ALGEMEEN VOL… GENEESMIDDE…

De Geneeskracht dezer Pillen is sedert meer dan… halve eeuw bewezen en wordt door legale getuigeniss… Doctoren en leeken bevestigd.

Bij een doelmatig gebruik **STAAT ALGEHE… GENEZING VAST** in de volgende Ziekten:

Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, Pijn in de Leden, Podegra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aanbeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Oogontstekingen, Huidziekten … allen aard, Buikloop, Pok… Mazelen en Roodvonk, G… St. Vitus Dans. Braakloo… nog andere Ziekten, die … in het boekje dan hier … somd kunnen worden.

Dr. MATHIAS LANG was een uitstekend en mene… vend Geneesheer in *Beijeren*, waar hij in het begin… vorige eeuw leefde en eene uitgebreide praktijk had. … *Algemeen Volksgeneesmiddel* verwierf zich daar zulk een … dat ook andere Geneesheeren zich gaarne daarvan bedie… en nu nog, nadat meer dan vijftig jaren verloopen … worden zijne Pillen voorgeschreven waar de Dokter sp… en min kostbaar zijne Patiënten helpen wil. In die lan… waar men het reeds sedert zoo langen tijd kent, is… echter in ieder mans hand en wordt als Voorbehoedm… tegen alle Ziekten of als bloedreinigend Middel gebruik…

Een Boekje van 69 bladzijden met volledige uit… daarover, wordt in onderstaande Dépôts voor 10 c. verk…

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Ass…* H. P. A. VAN GORCUM; te *Groningen* bij C. RIKKE… J. L. LAGRO, JR., en M. GAASBEEK; te *Meppel* b… Wed. BRANDERHORST; te *Veendam* bij S. SAVENY… *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige S… des Rijks.

*** Door **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, wordt aan alle LEESGEZELSCHAPPEN en LEESINRIGTING… aanbevolen, het bij hem uitkomende:

NIEUWE TIJDSCHRIFT,

GETITELD:

LEESMUSEUM.

UITGEZOCHTE VERZAMELING

DER

NIEUWSTE VOORTBRENGSELEN

VAN

BUITENLANDSCHE LETTERKUNDE.

Maandelijks verschijnt eene aflevering van 8 vellen druks (acht bladzijden in twee kolommen, met eene nieuw… duidelijke letter gedrukt), voorzien van eene fraaije gelithographiëerde plaat. De prijs van den jaargang is slec… ***f* 10.** De eerste aflevering voor 1853 is in alle Boekwinkels voorhanden.

INHOUD VAN HET EERSTE NOMMER. Oudoom en Achternicht, door GUSTAV FREITAG. — De Schatgraver… door EMILE SOUVESTRE. — Tooneelen uit den jongsten oorlog in Hongarije. Beschreven door een *gewezen officier* … Hongaarsche Landweer. — *Theodora*, door CHARLES DICKENS. — De Schipbreuk van het Koopvaardijschip *V… Admiraal de Rijk*, op reis van *Amsterdam* naar *Batavia*, door TOLLIUS KENNET, gewezen Officier der Koninkl… Marine, als passagier aan boord. *Met eene plaat, naar de Teekeningen van* E. HARDOUIN, *te Batavia.* — De eer… gekke historie die ik mij op den hals haalde, door een *jong Engelsch officier.* — Kleinigheden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenscha…*

DECEMBER 1852.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
12	756,12	753,51	751,66	6,3	8,2	8,6	0,85	0,84	0,83	Z.t.W.	Z.	Z.	weinig bewolkt	bewolkt	bewol…
13	752,44	751,94	751,46	9,2	9,7	9,4	0,97	0,95	0,89	Z.Z.W.	Z.Z.W.	Z.t.W.	regen	regen	betrokk…
14	749,98	748,38	748,26	8,5	10,8	8,4	0,88	0,85	0,90	Z.	Z.t.W.	»	bewolkt	bewolkt	bewolk…
15	745,06	740,85	740,15	8,2	9,5	9,0	0,91	0,92	0,91	Z.t.W.	Z.	Z.Z.W.	»	regen	weinig bew…
16	742,31	746,30	747,91	8,6	8,6	7,7	0,86	0,86	0,91	Z.W.t.Z.	Z.W.t.W.	»	weinig bewolkt	betrokken	bewolk…
17	740,16	741,45	742,59	8,1	9,5	7,4	0,92	0,81	0,89	Z.W.	Z.W.t.Z.	Z.W.t.Z.	regen	bewolkt	[illegible]
18	754,52	762,82	769,39	5,9	6,8	4,1	0,67	0,69	0,86	N.t.W.	N.t.W.	N.W.t.W	bewolkt	weinig bewolkt	»

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 24sten December 1852, *no.* 103.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

PARIJS, 20 December.

Te Vermanton, in het departement l'Yonne, is dezer dagen een politieke maaltijd gehouden van geheel vreemden aard. De vrouwen van dit stadje, naijverig op de Napoleontische feesten en vereenigingen, waartoe alleen hare echtgenooten waren toegelaten, zijn op het denkbeeld gekomen om ook eens aan de beurt te zijn. Zij hebben daartoe een' vrouwenmaaltijd aangelegd ter eere van den keizer. Het moet een prachtig feest geweest zijn; en aan geen enkelen man is het gegund geworden om er iets van te zien te krijgen. Alles is er door vrouwelijke bedienden geregeld en bestuurd. Menige toast werd aan *Napoleon III* toegebragt. En eerst na het dessert is ook de toegang, tot het houden van een bal, aan de mannen opengesteld, die toen verder niet best meer konden gemist worden.

— Van Malta wordt berigt, dat de beruchte maker van het helsche werktuig te Marseille door de Engelsche regters van het eiland op vrije voeten gesteld is, vermits de bepalingen tot het uitleveren van boosdoeners niet spreken van vorstenmoorders.

— De weersgesteldheid is buitengemeen zacht, en vele boomen en planten staan reeds even als in 't voorjaar in bloei. De gezondheids-toestand laat hier ter stede weinig of niets te wenschen over.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 19 December.

Men vermoedt, dat in het te vormen kabinet graaf *Aberdeen* tot eerste minister en eerste lord der thesaurie zal worden benoemd, en dat lord *John Russell* met de portefeuille van buitenlandsche zaken, en sir *James Graham* met die van financiën zal worden belast. Ook voegt men er de namen bij van sir *Gladstone* als minister van koloniën, den hertog *van Newcastle*, *Sidney*, *Herbert* en eenige andere Peelisten of Whigs. De Manchester-partij wordt hierbij geheel voorbijgezien; sommigen houden dit voor eene gevaarlijke fout.

Zonder eenige aanmerkingen daarbij te voegen, strekke het volgende uittreksel uit de ex-ministeriële *Morning Herald*, tot maatstaf:

„Weinigen onzer lezers zullen op dit oogenblik veel belang stellen, nu de strijd voorbij is, in de aanleidende oorzaak De daartoe. Wij zullen daarover geen woorden verspillen. De hoofdzaak is van oneindig gewigtiger aard, namelijk, of Engeland zijne Protestantsche inrigtingen behouden of trapsgewijze onder Rome's beheer zal dalen."

De *Times* zegt, dat de stemming van Vrijdag l.l. alleen de strekking heeft om den heer *d'Israëli* te wraken, zoodat lord *Derby* aan het bestuur zou kunnen blijven met een anderen kanselier der schatkist.

De indruk der ministeriële crisis wordt overigens zeer verzwakt door de manie, die zich eensklaps van het publiek heeft meester gemaakt in het spel in de aandeelen van goudmijnen, ten gevolge van ontdekkingen van goud op landerijen, behoorende aan eene compagnie, waarvan de aandeelen, eenige dagen geleden, *ƒ* 180 (*honderd tachtig*) golden en heden ruim *ƒ* 3600 (*zesendertig honderd*) stonden, dus twintigmaal in waarde vermeerderd. Geen wonder, dat ook hier weder goud andere indrukken verstikt, en wie heeft tijd zijn hoofd met ministeriële verwikkelingen te breken, wanneer er van den eenen dag tot den anderen fortuinen worden gemaakt, die den gelukkigsten goudgraver in Californië of Australië beschamen, en dat zonder moeite, opoffering, reisongemakken of levensgevaar.

[Het beursberigt van *Londen*, van den 18den dezer, behelst daaromtrent o. a. het volgende: „Van de buitenl. fondsen valt weinig te vermelden; alle speculatie werpt zich op aandeelen van goudmijnen, waarvan de rijzing alle verbeelding te boven gaat. Eene zekere maatschappij heeft goud ontdekt in Australië op hare gronden, en de aandeelen stegen gisteren 10 malen de prijs van voor eenige dagen en waren heden twee malen de prijs van gisteren. Anderen, die gisteren 4½ £ gedaan werden, deed men heden à 14 £. Zoo ver gaat de manie, dat men speculeert op rijzingen van 100 £, 500 £, ja 1000 £ per aandeel, en dat de waarde der boven eerstgemelde aandeelen wordt opgegeven, als zullende waarschijnlijk tot 1500 £ of 2000 £ klimmen. Alle andere fondsenhandel staat daarbij stil."]

— De Engelsche sterrekundige *Hind* heeft weder eene nieuwe planeet ontdekt, die vermoedelijk *Thalia* genoemd zal worden.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 December.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers zal morgen met gesloten deuren beraadslagen over de voorloopige overeenkomst met Frankrijk. De centrale sectie heeft, gelijk men weet, eenstemmig de goedkeuring derzelve voorgesteld: „zij verblijdt zich over eene schikking, die de handelsbetrekkingen tusschen de beide landen weder op den voet van wederzijdsche hartelijke welwillendheid brengt, en ziet daarin eenen grond om te hopen, dat spoedig eene definitieve overeenkomst voor den handel tusschen de beide landen een ruimeren weg zal openen.

„Het feit, dat de voorloopige overeenkomst zoo snel tot stand gekomen is, gelijktijdig met de verandering van den regeringsvorm in Frankrijk, moet door België worden beschouwd als een blijk van belangstelling in zijn volksbestaan, en zal door Europa worden aangemerkt als een onderpand van dien vruchtbaren vrede, welke plegtig aan de met ons bevriende groote natie is toegezegd."

— Gisteren is te Ixelles het standbeeld voor den Koning opgerigt en in tegenwoordigheid der prinsen onthuld.

— Er wordt, naar men heeft kenbaar gemaakt, voor het aanleggen van den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, een kapitaal van 12½ millioen fr. bestemd, waarvoor actiën van 250 fr. zullen worden uitgegeven.

Van den 22sten. Gisteren is eindelijk de beraadslaging over het budget van binnenl. zaken bij de kamer van vertegenwoordigers afgeloopen en is die begrooting aangenomen. Wijders leverde de zitting niets van algemeen belang.

— Er was een gerucht in omloop, dat het verdrag met het tolverbond was verlengd.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 21*sten December.*

De beraadslagingen over de begrootingswetten worden aangevangen. Bij de algemeene beschouwingen heeft alleen de heer *van Dam* eenige opmerkingen in het midden gebragt over het ontslag van den heer *van Raders*. De minister van kolonien heeft, even als vroeger, verklaard, dat dit ontslag niet is toe te schrijven aan den invloed van Oostenrijk, maar daaraan, dat de heer *van Raders* niet gehandeld heeft zoo als de regering vermeend had dat hij had behooren te handelen.

Hoofdstukken I en II zijn vervolgens met algemeene stemmen *aangenomen*.

Hoofdstuk III geeft aanleiding tot langdurige woordenwisselingen over het amendement, bij de Tweede Kamer aangenomen, waarbij het tafelgeld van den minister van buitenl. zaken van de begrooting is weggevallen. Onderscheidene sprekers hebben zich uit dien hoofde, en daarom alleen, tegen het geheele hoofdstuk verklaard, terwijl anderen, hoezeer het amendement betreurende, het gewaagd oordeelen, het hoofdstuk af te stemmen, waaruit zij botsing met den anderen tak der wetgevende magt vreezen.

De ministers van buitenl.- en binnenl. zaken hebben insgelijks deel aan de discussie genomen.

Ten slotte is het hoofdstuk *aangenomen* met 30 tegen 7 stemmen. (*Tegen* de heeren: van Dam, Regout, van Foreest, Borski, van Rhenen, van Aylva van Pallandt en d'Ablaing van Giessenburgh.)

Hoofdstuk IV (justitie) en V (binnenl. zaken) zijn daarna in beraadslaging gekomen, en hebben aanleiding gegeven tot het opperen van eenige vragen en het verzoek om inlichtingen, meestal van onderwerpen reeds in de andere Kamer behandeld. De beide ministers hebben daarop in gelijken zin als vroeger geantwoord en zijn de beide hoofdstukken achtervolgens met algemeene stemmen aangenomen.

Morgen te 11 uur voortzetting.

'sGRAVENHAGE, 22 December.

Door den voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal is heden in het hotel de Oude Doelen aan de leden dier vergadering een groot diner gegeven.

— Bij Kon. besluit van den 17den dezer is bepaald, dat, even als vroeger, ook weder in het aanstaande wintersaizoen, detachementen kavallerie gelegd kunnen worden tot bevordering van de veiligheid der ingezetenen, en wel: in Zuid-Holland, 1 wachtmeester, 3 korporaals en 12 dragonders, te leveren door het 2de reg. drag.; in Noord-Holland en Utrecht, 2 officieren, 5 wachtmeesters, 10 korporaals en 52 drag., te leveren door het 3de reg.; in Groningen, Vriesland en Drenthe, 1 luit., 4 wachtm., 8 korp. en 44 drag., te leveren door het 4de reg. dragonders. — Deze maatregel zal zoo spoedig doenlijk een' aanvang nemen.

— Bij beschikkingen van den 18den Dec. heeft de minister van binnenl. zaken bij de dienst van den rijks-telegraaf voorloopig benoemd tot telegrafisten der tweede klasse: *W. Brink*, *H. Smit*, *T. de Jager*, *W. Sloet tot Westerholt*, *W. E. Ringer* en *H. B. Goudriaan*; deze benoemingen gaan in met den 1sten Januarij 1853; — en met ingang van den 1sten Dec. 1852, voorloopig als telegrafisten in dienst gesteld: *I. van der Pijl*, *N. Taylor* en *H. A. van Langelaar*, tot dus ver werkzaam als telegrafisten bij den Hollandschen spoorweg.

— Heden namiddag is alhier het berigt ontvangen, dat H. K. H. de Kroonprinses van Zweden, geboren Prinses *Louisa der Nederlanden*, voorspoedig bevallen is van een Prins.

AMSTERDAM, 20 December.

Heden is de overlandpost met berigten uit Batavia tot den 27sten October j.l., via Marseille, alhier aangekomen. Wij hebben reeds voor eene week den voornaamsten inhoud der berigten, toen door buitengewone gelegenheid ontvangen, medegedeeld. Wij hebben heden daarbij nog het volgende te voegen:

Van Laboean is alleen te melden, dat de steenkoolproductie steeds toenemend is, en dat de maatschappij hare werkzaamheden met den grootsten ijver voortzet.

— Op den 23sten October, des namiddags te 4½ uur, heeft Z. Exc. den Gouverneur Generaal te Batavia op het Koningsplein eene wapenschouwing gehouden over het 1ste, 7de, 11de en 13de bataljon infanterie, gerangeerd in linie; hebbende op hunne vleugels de 6ponds- en 3ponds-batterijen, gedekt door de kavallerie.

De geheele sterkte was p. m. 1700 man; het getal officieren van staven en diensten bedroeg circa 40.

Den 25sten October heeft op de buitenreede der hoofdplaats Batavia eene inspectie door Zijne Excellentie den gouverneur-generaal plaats gehad van een gedeelte der zeemagt, in Nederlandsch Indië gestationneerd. Daartoe waren in eene westelijke linie vereenigd: Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, korvetten *van Speijk* en *Boreas*, schoenerbrik *Padang*; en in eene oostelijke, Zr Ms. stoomschepen *Ardjoeno*, *Merapi*, *Hekla*, *Samarang* en *Phoenix*, zijnde laatstgenoemd juist van eenen kruistogt om de noord, en laatstelijk van de rivieren Palembang en Djambie, teruggekomen. Van de twee schoenerbrikken, welke voor deze gelegenheid nog herwaarts waren ontboden, kwam de *Eymond* eerst in den namiddag, en alzoo eenige uren te laat, hier ten anker.

— Reeds in 1844 werd van wege 's rijks museum van *Natuurlijke Historie* te Leiden, de bemiddeling der regering ingeroepen ter verkrijging van het geheele geraamte of de karakteristieke deelen daarvan, van eenen Sumatraschen olifant, en wel dewijl men vermoedde dat, even als Afrika zijne eigene soort van dit dier bezit, zoo ook op Sumatra eene derde soort wordt aangetroffen, die, hoe gering dan ook, van die des vastelands van Indië onderscheiden is. Ongeveer een jaar daarna mogt men drie olifantsgeraamten (één uit het Palembangsche en twee uit de Lampongs) naar Nederland zenden, welke, hoezeer eene werkelijke aanwinst voor het museum geacht, evenwel niet volledig genoeg werden bevonden om eene vermoede derde soort te kunnen bestemmen.

Dien ten gevolge werden in 1846 de te Palembang en te Benkoelen geplaatste officieren van gezondheid tot het verlangde onderzoek uitgenoodigd. Verschillende pogingen zoo te Benkoelen als in de Lampongs, werden intusschen aangewend, om aan het gewenschte doel te beantwoorden; doch eerst voor omstreeks twee maanden is het den resident van Palembang, den luitenant-kolonel *C. A. de Brauw*, na veel moeite gelukt, de geraamten van een volwassen vrouwelijk en een onvolwassen mannelijk voorwerp uit de binnenlanden te verkrijgen.

Te vergeefs besteedde men alle zorg om deze dieren levend ter hoofdplaats te brengen; maar door den ijver van den aldaar geplaatsten officier van gezondheid 2de klasse *P. A. W. A. Philippi*, zijn de geraamten dezer olifanten in goed geconserveerden staat gebragt, zoodat men hoopt dat daardoor aan de veeljarige verwachting van het museum te Leiden zal kunnen worden voldaan; zij zullen zoodra mogelijk van hier naar Nederland worden verzonden."

— Door het depart. van financiën is publiek gemaakt de volgende staat van de op den 15den Dec. 1852 in de entrepôts te Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht en Middelburg aanwezige hoeveelheden der hierna vermelde goederen: Totaal generaal: asschen 3,101,037 ℔, gerst 705 l., rogge 24,422 l., tarwe 13,119 l., boekweit 385 l., huiden *ƒ* 81,799, indigo 91,271 ℔, koffij 1,985,700 ℔, rijst 7,004,609 ℔, ruwe suiker 15,233 685 ℔, tabak in rollen of bladen en ongeplette stelen 912,629 ℔, tin 1,702,934 ℔, walvisch- en robbentraan 434 v., levertraan 683 v.

— Wij vernemen, dat op nieuw voor de achtergelatene betrekkingen van de verongelukte negen zeelieden van Helvoetsluis bij het Oostenrijksche consulaat-generaal alhier ontvangen zijn *ƒ* 484.12 cs., resulterende uit eene inschrijving, opengesteld door de kamer van koophandel te Fiume, in het Croatische kustland.

ASSEN, 20 December.

Door de commissie, belast met het afnemen der examina van de adspirant-notarissen, is als zoodanig geëxamineerd en toegelaten de heer mr. *A. J. Tonckens*, advokaat te Assen.

— Met genoegen verneemt men uit Smilde, dat de tegen heden aangekondigde executoriale verkoop ter rolle der regtbank van het armhuis van de Hervormde diakonie van Kloosterveen en Hijkersmilde niet heeft plaats gehad, vermits de diakonie uit de subsidie van de kas ad pios usus de schuld heeft gekweten. Dit berigt zal zeker strekken tot geruststelling van zoo vele belangstellende leden dier gemeente, welke met bezorgdheid dien verkoop te gemoet zagen.

GRONINGEN, 23 December.

Den 4den Jan. a.s. zal door de commissarissen over de spijsuitdeeling eene buitengewone uitdeeling aan behoeftigen worden gehouden. Deze buitengewone uitdeeling zal plaats hebben ter herinnering aan de oprigting van deze zoo heilzame inrigting, welke op dien dag juist 50 jaren heeft bestaan. Het was toch op den 4den Jan. 1803, dat voor het eerst, door de pogingen daartoe door eenige edele menschenvrienden in het werk gesteld, eene krachtige en gezonde spijs aan de armen dezer stad werd uitgereikt. Gedurende de 3 wintermaanden werd dit toen 3 maal per week door het uitdeelen van 200 portiën vervolgd. Sedert is dat aantal steeds vermeerderd door den bijval en de krachtdadige ondersteuning, die deze inrigting bij de regering en de ingezetenen der stad mogt ondervinden, zoodat tegenwoordig meer dan 2000 portiën door commissarissen kunnen worden uitgedeeld. — Eere zij hun toegebragt voor de wijze, waarop zij dit halve eeuwfeest ook nu weder trachten dienstbaar te maken aan de leniging der armoede en verkwikking van behoeftigen.

— Eene commissie uit den senaat van heeren studenten dezer hoogeschool heeft zich Maandag l.l. bij den heer staatsraad, commissaris des Konings vervoegd, om aan Z. Exc., bij monde van den heer SCHAAFF, het leedwezen te betuigen van heeren studenten over deszelfs aanstaande vertrek uit deze provincie als commissaris des Konings naar Gelderland. Z. Exc. heeft deze toespraak op eene hartelijke wijze beantwoord.

— Heden avond wordt door den heer staatsraad, commissaris des Konings alhier, een afscheidsdiné gegeven aan onderscheidene autoriteiten, waaronder de leden van het collegie van Gedeputeerde Staten met den griffier, heeren curatoren der hoogeschool met den secretaris van dat collegie, enz.

— Wij vernemen, dat de heer mr. E. J. OFFERHAUS, *Majoor-kommandant der dienstdoende schutterij* te dezer stede, van de Hooge Regering een zeer vleijenden brief heeft ontvangen, waarbij aan z.ed.gestr. wordt te kennen gegeven, dat de regering prijs stelt op zijn behoud als kommandant over een zoo belangrijk korps schutterij, en dat zijne in die betrekking bewezene diensten naar waarde worden geschat, terwijl ten slotte hem in overweging wordt gegeven, van zijn verzoek om ontslag af te zien.

Zoodra dit bekend werd, heeft het korps officieren van gemelde schutterij zich heden avond naar hunnen chef begeven, om hem hunne sympathie met de gevoelens der Regering te betuigen, en hem te kennen te geven, dat het hun aller wensch is, z.ed.gestr. als kommandant te behouden.

Algemeen hoopt men, dat deze pogingen van de regering en de officieren het gewenschte gevolg mogen hebben.

— Den 20sten dezer werd aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten de heer A. DORHOUT, van Leeuwarden, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales*; — den 22sten tot Doctor in de Letteren de heer A. S. HOITSEMA, van Groningen, na het verdedigen van eene disputatio historica *de P. Thrasea Paeto*, — en tot Doctor in de Geneeskunde de heer J. T. DE HAAN, van [illegible], na het verdedigen van een specimen medicum inaugurale, continens *Quaedam de Angina membranacea infantum*.

— Van eene goedonderrigte zijde schrijft men ons het volgende: „De aanleg van spoorwegen in de noordelijke provinciën wordt eindelijk gaande weg waarschijnlijker.

„In de eerste plaats heeft eene maatschappij, die eenige jaren geleden eene concessie had gevraagd van *Harlingen* op *Groningen*, dat plan onder de tegenwoordige, meer gunstige omstandigheden weder opgevat, en daaraan verbonden eene verlenging tot aan *Leer*. Deze lijn, die dáár, door de westersche spoorwegbaan, Friesland en Groningen in verbinding zal stellen met geheel Duitschland, met België en Frankrijk, schijnt èn voor de ondernemers de voordeeligste èn voor den handel, den landbouw en de nijverheid dier twee provinciën de meest belangrijke te zijn. Later is, tot nu toe onder de firma BALKEMA, een grootscher plan ontworpen: Arnhem zoude met Groningen, Utrecht over Zwolle met Rheine, Harlingen met Leer worden verbonden. Een weg van Leer onmiddellijk op Hamburg is met beide plannen vereenigbaar.

„Het laatste, het spoorwegnet, is het wenschelijkste en verdient de voorkeur; deszelfs uitvoering is echter meer onzeker, dewijl het vereischte kapitaal veel grooter en niet alle deelen even winstgevend zullen zijn. Daarom is het te hopen, dat de kleinere onderneming niet uit het oog wordt verloren. Bij de grootere mag zij wel achterstaan: zij moet niet worden opgeofferd aan een onzekeren kans.

„In dien geest heeft de minister van binnenl. zaken ook onlangs de leden der beide Kamers beantwoord, die de belangen der noordelijke provinciën bij hem kwamen voorstaan: indien beide ondernemers te gelijk gereed zijn, zal *hij* de concessie erlangen, die het grootste werk aanvat; indien op een gegeven tijdstip de lijn van Harlingen op Leer ter uitvoering gereed is, moet de concessie daarvoor niet wachten, of de gelden voor het spoorwegnet misschien al of niet zullen worden bijeengebragt.

„De ondernemers zullen zich ook gevoegelijk kunnen vereenigen, maar altijd weer met voorbehoud, dat de gemakkelijker lijn van Harlingen op Leer op zichzelve geene kansen van uitvoering verlieze."

— Het getal aangevoerde geslagte varkens dat op de markt van Dingsdag l.l. alhier ter verkoop werd aangeboden, was buitengewoon aanzienlijk; — de handel was over het algemeen vlug, doch de prijzen waren eenigzins lager. Vette varkens werden verkocht van *ƒ* 44 tot *ƒ* 49, *ƒ* 50, en enkelen iets hooger; mindere soorten van *ƒ* 38 tot *ƒ* 44.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 173, behelst de afkondiging van het bij Koninklijk besluit van den 6den Dec., no. 15, goedgekeurde grondreglement voor de waterschappen in dit gewest, gelijk het door de Staten is vastgesteld in hunne vergadering van den 23sten Nov. l.l.

Het *Blad* no. 174 bevat een besluit van den staatsraad, commissaris des Konings, d.d. 17den Dec., houdende benoeming van de leden der collegiën van zetters.

— Wij vernemen, dat bij de herstemming te *Oude Pekela*, op Maandag l.l., van een lid der Provinciale Staten, is benoemd de heer mr. S. PICCARDT, Notaris te Pekela.

— Bij Koninkl. besluit van den 18den dezer is o. a. verleend het volgende pensioen, aan S. HERES, wed. van J. ZIJLSTRA, in leven commies der 3de klasse bij 's rijks bel. te *Oude Pekela*, ten bedrage van *ƒ* 180.

— Men schrijft ons uit *Scheemda*, den 21sten Dec.:

„Sedert lang reeds werd door velen in onze gemeente het verlangen gekoesterd, dat er een departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen mogt opgerigt worden. Tot hunne blijdschap is thans aan dat verlangen voldaan. Op uitnoodiging toch van den burgemeester dezer gemeente, den heer mr. H. PICCARDT, hebben zich uit de dorpen Scheemda, Nieuw-Scheemda en Eexta 29 leden vereenigd, en het gewenschte departement geconstitueerd. Nadat er in eene vroegere vergadering eene directie verkozen was, heeft heden — te zes uur — in de nieuwgebouwde zaal van de wedw. TIDDENS te Eexta de eerste openlijke bijeenkomst plaats gehad, die talrijk — ook door vrouwen — bezocht was. De voorzitter, de weleerw. heer U. P. GOUDSCHAAL, pred. te Scheemda, hield op uitnoodiging der leden eene inwijdingsrede, waarin hij door eene reeks van voorbeelden de waarheid der stelling betoogde, dat in de natuur zoowel als in de menschenwereld uit het kleine doorgaans het groote geboren wordt; — terwijl de eerste bijdragen werden geleverd door de hh. ZELLING en TEN BERGE, resp. onderwijzers te Eexta en Nieuw-Scheemda, alsmede door den heer burgemeester H. PICCARDT. Met belangstelling werd het een en ander aangehoord, en algemeen verblijd, dat deze inrigting hier tot stand was gekomen, keerde men te 10 uur weder huiswaarts."

— Bij de te *Nieuwolda*, den 20sten dezer, plaats gehad hebbende herstemming over een lid van den Gemeenteraad aldaar, werden er door de 92 kiezers slechts 32 stembriefjes ingeleverd, waaruit bleek, dat op den heer L. E. BODEKER 5 en op den heer R. H. UDEMA 27 stemmen waren uitgebragt; zoodat laatstgemelde benoemd is.

— Te *Hoogkerk* is ook nu weder, even als het vorige jaar, van wege het dep. tot Nut van 't Algemeen, eene kollekte gedaan ten behoeve der armen, ter vervanging der gewone nieuwjaarsgiften en tot voorkoming der bedelarij, met dat goed gevolg, dat ook thans niet alleen het hoogst schadelijk rondloopen langs de huizen op nieuwjaarsdag kan worden voorgekomen, maar ook eene meer doelmatige tegemoetkoming ter herinnering aan dien dag kan worden bewerkt.

— Naar men verneemt, hebben de ingezetenen der gemeente *Warffum* eenige gelden en wel, als wij goed onderrigt zijn, de som van *ƒ* 200, bijeengebragt, om daarmede het zoogenoemd Nieuwjaars zingen of loopen tegen te gaan door het grootste gedeelte der som uit te deelen aan de kinderen en oude lieden die zich daar vroegere jaren en nog weder mede wilden bezig houden, zoodat Warffum thans de edele handelwijze van vele gemeenten volgt, en de bedelarij zoo veel mogelijk wil tegengaan; voorwaar een edel en menschlievend doel, en te wenschen ware het, dat deze handelwijze vele gemeenten mogt aansporen om die na te volgen.

— Naar men verneemt, zal de verlichting, welke thans door de Hervormde kerk van *Uithuizen* in het dorp wordt onderhouden en bekostigd, met nieuwjaar ophouden en het gemeentebestuur de verlichting voor-hands niet voortzetten, zoodat die gemeente dan ook, even als Middelstum en Delfzijl, welke het hebben bezeten, des avonds geen licht op de straten zal hebben.

— Op het gemeenschappelijke voorstel der Gedeputeerde Staten van Overijssel, Groningen en Drenthe, heeft de minister van binnenl. zaken de vergunning, welke den 7den Junij 1852 aan G. BURGERS te Arnhem, voor eene tweede postwagendienst tusschen de steden Zwolle en Groningen, was verleend, den 18den dezer ingetrokken, dewijl de ondernemer deze dienst eigendunkelijk heeft gestaakt, zonder inachtneming van art. 12 of 13 van het reglement van den 24sten November 1829 (*Staatsblad* no. 73).

— De minister van financiën heeft o. a. bepaald, dat geene akten van vrijdom van accijns voor zout, bestemd ter vermenging onder het voeder van het vee, voor langer dan één jaar worden verleend; bij elk verzoek, om het genot van dien vrijdom, behoort te zijn gevoegd eene verklaring van het hoofd van het bestuur der gemeente, waar zich het vee bevindt, houdende, dat aan hetzelve bestuur bekend is, dat de in het rekwest vermelde soort en getal van vee door dengene, die den vrijdom aanvraagt, gemiddeld, hetzij gedurende het geheele jaar, of wel gedurende eenen korten tijd, op diens stallen met voedingsmiddelen wordt gevoed, waarbij eene vermenging met zout kan plaats hebben; degene, aan wie het genot van vrijdom wordt toegekend, is, bij het verminderen

van zijnen verstapel, verpligt, daarvan telkens dadelijk aangifte te doen ten kantore van den ontvanger.

— Men berigt ons uit *Limburg*, dat te Posterholt, twee uur van Roermond, aan de grenzen van Pruissen, in den nacht tusschen den 19den en den 20sten Dec. j.l. een gruwelijke misdaad is gepleegd. De linie-ambtenaar THEODOOR MOUWENS is, door een slag met een tuinpaal op het hoofd, vermoord. De man laat eene weduwe na in zwangeren toestand en zes kinderen. De justitie is op de plaats tegenwoordig geweest bij de lijkschouwing. Zeven boeren zijn in verzekerde bewaring gesteld. De dader is nog onbekend. Dronkenschap en herberg-twist is de aanleiding geweest. De verslagene was alleen en werd onverhoeds, zoo 't schijnt, omgebragt. Zoo stort dan de drank weder velen in rouw en ellende!

Financiële uitzigten voor Nederland.

De *IJ- en Amstelbode* levert hierover de volgende beschouwingen, welker verwezenlijking wel door ieder als wenschelijk zullen worden aangemerkt:

„Komt de conversie der 4 pcts. in een 3½ pcts. effect tot stand, dan zal het jaarlijksche budget ontheven worden van een rentelast *van meer dan twaalf tonnen gouds!*

„Dit heugelijke feit, bestemd om in de naaste toekomst verwezenlijkt te worden, staat evenwel niet alleen.

„*Na* de uitvoering van den conversie-maatregel zullen er nog *vier en een half millioen* guldens in de schatkist overblijven.

„*Bovendien* zijn op nieuw door het departement van koloniën van de koloniale baten over 1851, 1852 *zes millioenen* gereserveerd.

„*Eindelijk* is het, ten gevolge van den buitengewonen gunstigen afloop der laatste veilingen van de Oost-Indische producten *ontwijfelbaar* (de minister van financiën heeft het verklaard), dat de koloniale baten over *dit* jaar eene aanmerkelijke som *meer* nog zullen beloopen, dan oorspronkelijk is geraamd.

„Behalve de voortdurende besparing van meer dan twaalf tonnen gouds jaarlijks, zijn alzoo nog de middelen aanwezig, om geheel de schuld van 10 millioenen aan de Nederlandsche Handelmaatschappij, te betalen.

„Ruime stof tot dankbaarheid jegens het Opperwezen; groote verpligting der natie jegens hare bewindslieden, onder wier goed beheer zoodanige uitkomsten konden verkregen worden!"

't Keizerryk is de oorlog.

Velen zeggen 't keizerryk is de vrede; anderen zeggen 't keizerryk is de oorlog. Wie heeft gelyk?

Wy waren, zyn en blyven van het gevoelen der leste. En wat ons in ons gevoelen al meer en meer versterkt, is, dat de meeste van hen, die zeggen: *'t keizerryk is de vrede*, net handelen alsof zy dachten: *'t keizerryk is de oorlog.*

Over eenige dagen hebben wy bewezen hoe Engeland, tenzelfden tyde dat het beweerde van de vredelievende gevoelens van LODEWYK NAPOLEON overtuigd te zyn, zich tot den oorlog duchtig bereidde, door de wet op de milicie en door 't aenzienlyk vermeerderen van de manschap der vloot.

De Fransche staetslieden, vrienden van den keizer, roepen en zeggen overal, dat NAPOLEON III zeer wel staet met den keizer van Rusland. Wy nemen zulks aan; maer wat wil dan toch de ontzaggelyke krygsmagt beduiden, welke de Russen aen de Weissel byeentrekken, en die reeds uit 200,000 man bestaende met hunne krygsbehoeften, artillerie, staf, bruggetuigen, ambulancen, enz., nog dagelyks wordt vermeerderd, en zich gereed maekt om, by 't eerste teeken, te kunnen opbreken?

De Koning van Pruissen gelooft ook, dat het keizerryk de vrede is, hetgene hem niet belet zyn budjet van oorlog dit jaer met 35 millioen te vergrooten.

Holland zegt niets, maer handelt net als de Koning van Pruisen.

Oostenryk roept, luider dan elk andere mogendheid, dat het vertrouwen heeft in het woord van den Franschen Keizer; maer tenzelfden tyde vermeerdert het zyne 300 bataljons infanterie, elk met 200 man, iets dat zoo maar eventjes eene vermeerdering maekt van 60,000 man, voor de infanterie alleen.

Het Duitsche verbond heeft zyn oorlogskontingent met een tiende vergroot, zoowel aen mannen als peerden.

In ons land zelf, waer velen ook van gedachte zijn, dat NAPOLEON III het meent, wanneer hy van vrede spreekt, in ons land, waer zelfs het gouvernement van dit gevoelen is, doet men niet minder dan elders. Over eenige dagen stemden onze Kamers een krediet van zoo vele millioenen, om Antwerpen's versterkingen nog veel ontzaggelijker te maken

Wy kunnen dwalen, zoowel als ieder mensch, wanneer wy het keizerryk den oorlog gelooven; maer wy zeggen altyd, dat, wanneer de menschen, die het keizerryk den vrede meenen, zoo handelen, wy aen hunne woorden niet zeer gelooven, en ons overtuigd houden, dat zy anders denken dan ze spreken en werkelyk zich aen oorlog van wege het keizerryk verwachten. (*Vl. Stem.*)

(*Ingezonden.*)

Economie en Gymnastie.

In het belangrijke tijdschrift: *de Economist*, vindt men eenige zeer lezenswaardige gedachten over de hooge waarde der gijmnastie in betrekking tot de economie, dat niet alleen door ouders, welke gezegend zijn met kinderen en door schoolonderwijzers, maar ook door allen, die belang stellen in volksveredeling en volkswelvaart, dienen gelezen te worden. Vergissen wij ons niet, dan zal menigeen na het lezen van die gedachten zijne tegeningenomenheid omtrent eene opvoedkundige zaak laten varen, die even zeer eene trouwe behartiging verdient als de beschaving en veredeling van den geest der jeugdige menschen, en zij zullen welligt beginnen mede te werken, om door woord en daad eene solide vorming van het volk, naar ziel en ligchaam, te helpen bevorderen. Verlangt men toch een krachtig, vaardig en werkzaam volk, dat zich weet te hoeden voor de ellende der armoede, dan moet men bij de opvoeding van het toekomstig geslacht de middelen ook willen aangewend hebben, die leiden tot eene voldoende *harmonische* ontwikkeling en vorming van de ziels- en ligchaamskrachten beide, waarbij alzoo de ligchamelijke opvoeding niet als eene geringe bij- maar met volle ernst als eene hoofdzaak mede worde beschouwd.

Mogt het stukje van den kundigen schrijver, mr. BERGSMA, dat wij hier laten volgen, medewerken, om onze volksopvoeding daartoe meer en meer te verbeteren.

„De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen heeft onder de lijst van ontwerp-prijsstoffen van dit jaar de vraag opgenomen: „in hoeverre de verachtering en verzwakking van het tegen„woordig geslacht, het gestadig toenemen van ligchaamsge„breken en kwalen, de kortere levensduur, het gemis van „moed en veerkracht van karakter aan de verzuimde zorg „voor de natuurlijke ontwikkeling des ligchaams is te wijten." De stelling van deze vraag toont, onzes inziens, hoe zeer die Maatschappij datgene, wat onder de punten van algemeen volksbelang meest en dringendst gevorderd wordt, weet aan te vatten en op den voorgrond te stellen, hoe zij alzoo ter kennis van volksbehoeften aan de eene, en ter bevordering van volkswelvaart aan de andere zijde, steeds de middelen aan de hand geeft, en de welsprekende getuigenis staaft van haren laatsten voorzitter (in zijne aanspraak van 1851), wien helaas, een vroege dood onlangs aan zijnen hoogst nuttigen werkkring ontrukte.

„Wij vestigen de aandacht op het hooge belang van de voorgestelde vraag. Immers, als wij die verschijnselen van algemeene verslapping nagaan, gedeeltelijk reeds opgenoemd, ligchaamsgebreken en chronische ziekten, moedeloosheid en dof berusten in een' kwijnenden of gebrekkigen toestand, algemeen of bijzonder; — en wij letten op de opvoeding en levenswijze, vooral in groote steden, dan zien wij spoedig, ook bij vergelijking met andere natiën, dat een slechte boom geen goede vrucht kan voortbrengen, en, andere zuiver zedelijke oorzaken daargelaten, dat de verwaarloosde zorg voor het ligchaam in regtstreeksch verband staat met de opgenoemde maatschappelijke kwalen. De getuigenis van geachte schrijvers, waaronder die van den heer J. DE BOSCH KEMPER, in zijne verhandeling over de Armoede, komt dit bevestigen. Het is dus hoog tijd en pligt om aan de middelen tot herstel met kracht de hand te slaan: aan de juiste aanwending echter dier middelen is alles gelegen. Het beginsel dat bij de opvoeding te dikwijls uit het oog wordt verloren, is de eenheid van ontwikkeling van den geheelen mensch, ziel en ligchaam, in al zijne deelen. Eenzijdig wordt het kind tot eene bepaalde maatschappelijke betrekking opgeleid, maar *de Mensch* wordt niet opgevoed, het leven niet in al zijne organen en krachten geoefend en ontwikkeld; in vele standen wordt bovendien alles uitsluitend aan geestbeschaving ten koste gelegd. Bij zoovele nadeelen die onze maatschappij van zelve met zich brengt, is er een geregeld, krachtig werkend middel noodig om het evenwigt eenigzins te herstellen, en dat middel is „de Gymnastiek."

„Er is schier niemand of hij heeft van deze hooren spreken en haar hooren aanprijzen, en echter zijn er velen die het regt begrip niet hebben van haar wezen en waarde, en daarom weinigen die haar de verschuldigde plaats in de opvoeding willen inruimen, en haar groot belang regt inzien.

„In algemeenen zin omvat de gymnastiek de geheele opvoeding, van de geboorte af aan, maar gewoonlijk verstaan wij er die ligchaamsoefeningen door, welke door bepaalde leermeesters als kunst wordt onderwezen: dit heeft de ligchamelijke opvoeding overigens met de zedelijke en verstandelijke gemeen, dat een voornaam deel aan de ouders blijft overgelaten, en dat het huis de school moet aanvullen, en de leer door het leven behartigd moet worden.

„De eigenlijke gymnastiek nu is bij ons tot nog toe alleen door militairen, en hier en daar door partikulieren, zeer oppervlakkig beoefend, Groningen welligt alleen uitgezonderd, alwaar de Heer RIJKENS de gymnastiek van GUTHSMUTHS sinds lang toepaste. Over het algemeen mist men ééne groote zaak: *methode.* De oefeningen worden op zich zelve staande, zonder verband, zonder wetenschappelijken grondslag, als even zoovele kunstjes of toeren voorgedaan en nagemaakt. Dit nu is evenmin gymnastiek als het teekenen van allerlei lijnen en figuren door elkander mathesis is. Bij elke wetenschap en kunst zijn er algemeene regels, even zoo moet hier de knaap eerst meester worden over zijne verschillende ledematen; hij moet hun gebruik en verband leeren kennen, eene gansche reeks van vooroefeningen doorloopen, eer dat hij de eerste eenigzins zaamgestelde oefening gaat volbrengen; en van de eene oefening gaat het voort tot de volgende, in geleidelijke opklimming en onafgebroken verband, tot volkomene en gelijkmatige ontwikkeling des ligchaams, — als hoofd- en einddoel, — nimmer tot het aanleeren van eene oefening om haarzelve, tot bravoure en effectmakerij. Het laatste is koordedansers werk, het eerste een hoog belangrijk deel van de vorming van het kind tot zelfstandig mensch. Wat sommige dansmeesters in het klein, en dan nog hoogst gebrekkig, bij wijze van dressuur leeren, — hoe men moet staan, gaan zitten, enz., dat oefent de gymnastiek bij hare oefeningen in het groot: van daar dat men de gymnastiek voor meisjes, bij welke het nog meer uitsluitend de harmonische ligchaamsontwikkeling geldt, zonder dat men tot zeer zamengestelde oefeningen overgaat, *calisthenie*, *ligchaamsoefening tot schoonheid*, harmonie der ligchaamskracht, gedoopt heeft.

„Het is duidelijk uit deze korte ontwikkeling, dat niet elk die een moedig en vaardig springer is, en eene menigte oefeningen heeft aangeleerd, daarom reeds geschikt is om les te geven in de gymnastiek; hiertoe wordt meer vereischt. Het menschelijk ligchaam moet voor de zoodanigen geen werktuig zijn dat springen en draaijen kan, hij moet met het zamenstel van dat ligchaam, de ligging der voornaamste spiergroepen enz. bekend, in anatomie, physiologie, zelfs in de heelkunde, niet geheel vreemdeling zijn: men vordert van een' piqueur kennis der physiologie van het paard: zal dan deze kennis bij de kunst om menschen te vormen en te oefenen niet nog veel meer een vereischte zijn? Hoort in deze zaak het oordeel van den heer W. H. SURINGAR, sprekende over de gymnastiek in de kolonie van Mettray: „geen oud, schier afgeleefd militair, die er nog iets van weet, moet, omdat hij in zijne jeugd een weinig van de schermkunst verstond, worden gebruikt om, tegen eene geringe bezoldiging, eenig quasi-onderrigt in de gymnastiek te geven, waarbij de kweekeling gevaar loopt, hals en beenen te breken, en waardoor het vooroordeel, dat ik ook in andere landen heb aangetroffen, voedsel erlangt, dat het veel te gevaarlijk is, de lieve kinderen zulke luchtsprongen te doen aanleeren. Neen! de instructeurs zijn geoefende mannen, in de kracht huns levens, niet onervaren in de ontleedkunde, den bouw des ligchaams, en den loop der zenuwen en spieren. Zij weten precies hoe ver men kan en mag gaan, en *nog nooit* heeft er eenig ongeluk plaats gehad."

„Ja, de leermeester moet niet alleen door zijne kracht ontzag, maar door zijne kunde en geheelen persoon achting inboezemen; zoo de leerlingen hem als een' huurling beschouwen, en hem als mensch niet achten kunnen, is het met de goede vrucht van het onderwijs gedaan. De meester in de gymnastiek moet in rang met de onderwijzers in andere vakken gelijk staan, stipte orde en tucht, hier nog meer dan in de gewone school noodzakelijk, zijn de eerste voorwaarden van het onderwijs, dat zich aan het overige aansluiten en hand in hand met hetzelve gaan moet. Ontzettend veel hangt er dus van de wijze van inrigting af; de oefenplaats der gymnastiek moet eene *school* zijn, of wat nog beter en doelmatiger is, *één met de bestaande school:* als toch de onderwijzer en in de oefeningen des geestes en in de meer aantrekkelijke des ligchaams voorgaat, zal het groote doel, de eenheid der opvoeding, op eenvoudige wijze grootelijks worden bevorderd; het overige onderwijs zal er zeker bij winnen; de ervaring leert toch; de jeugd luistert zoo gaarne naar den krachtigen man, dien zij in alles als haar voorbeeld kan eerbiedigen en volgen.

„Is deze vereeniging met de school niet uitvoerbaar, is voor al in groote plaatsen ééne enkele gymnastische inrigting op groote schaal verkieslijk, dan nog kan deze onder de leiding van een' geschikten onderwijzer, geheel voor de gymnastiek, zeer wel het karakter eener school dragen; de verschillende scholen en vereenigingen kunnen daarvan onder toezigt van hunne respectieve onderwijzers gebruik maken en alles kan onder een raad of commissie van bestuur naar vaste wetten ingerigt zijn. Niet zonder reden dringen wij zoo bijzonder aan op de aansluiting aan de school: het is de natuurlijke, logisch gegevene weg van de invoering der gymnastiek: zij behoedt haar bovendien voor allerlei onnatuurlijke afwijking en ontaarding, zoo als b. v. bij onze naburen is voorgekomen, en als eenmaal alzoo eene goede rigting aan de zaak is gegeven, waartoe thans het tijdstip daar is, zal voor het vervolg een vaste grondslag zijn gelegd, en een duurzame waarborg gegeven zijn voor goede resultaten, alleen verkrijgbaar bij vasthouden aan het beginsel van *ligchamelijke opvoeding.* Scholen nu zijn overal; men behoeft ze slechts wat uit te breiden: wat bij der meester in de gymnastiek hoofdvereischte is, dat hij wetenschappelijke vorming en beschaving heeft, vindt men in den schoolonderwijzer; zijn leercursus worde slechts eenigzins uitgebreid, en op eene voor hem zeer aangename en gepaste wijze, daar hij overigens een zittend, althans een kamerleven, leiden moet. De onderwijzers, die uitsluitend voor de gymnastiek zijn, zullen in hunne vorming nimmer bij de overige achterstaan, een *examen* en *de rang van meester* moeten natuurlijk voor beide eene uitdrukkelijke voorwaarde van toelating worden.

„Ik heb getracht, in eenige hoofdtrekken aan te wijzen, wat de gymnastiek moet zijn, zal zij goede vruchten voortbrengen, niet bloot voor de ligchamelijke gezondheid, maar voor den geheelen mensch, die, hoe onderscheiden in zijne natuur, onafscheidelijk één is in zijn leven; deze vruchten in 't breede op te sommen, gedoogt mijn bestek niet; zij liggen ook voor de hand; zij worden overal luide verkondigd, en het best en krachtigst door hem, die ze aan zichzelven heeft ervaren, of bij anderen aanschouwd. En op het laatste vooral komt het aan, zal men er niet over oordeelen als een blinde over kleuren. Één uur toekijkens bij eene goede les in methodische gymnastiek, en de meest bevooroordeelde of onkundige is beter overtuigd of ingelicht dan geschriften en woorden in jaren vermogen.

„Maar kan zij op die wijze ook algemeen worden in praktijk gebragt? Daartoe zijn in de eerste plaats noodzakelijk: *Goed gevormde Meesters.* En wat hebben wij? Zeer enkele goede, en overigens gepensioneerde onderofficieren en andere militairen, van wie men al het vereischte voor doelmatige opleiding niet kan verwachten.

„Op deze is het boven aangevoerde vooral toepasselijk, dat zij als huurlingen beschouwd en behandeld worden; bovendien komen zij uit eene slechte school: onze militaire gymnastiek is zonder eenige methode. Men kan dit al dadelijk aan kleinigheden bemerken; in de militaire gymnastische inrigtingen vindt men zand of zaagsel op den vloer; eene menigte zeer noodzakelijke spring- en loopoefeningen kunnen daardoor niet uitgevoerd worden. „Maar het is voor het vallen", zegt men: „Voor het vallen?" Ei, daar zit nu juist de knoop. De leerling der methodische gymnastiek *kan*, (menschelijk gesproken) *niet vallen;* want 1) hij doet nooit iets, of hij weet, dat hij het kan doen; hij waagt niets, omdat hij altijd als van zelf van het eene tot het andere overgaat; wat hij aangrijpt, is altijd eene schakel van den keten, waaruit de leercursus bestaat; 2) de meester is altijd aan zijne zijde, de goede tucht toch brengt mede, dat nooit twee te gelijk aan het werk zijn, van ééne afdeeling namelijk; elke afdeeling, die b. v. uit tien personen bestaat, heeft haren meester of voorganger aan het hoofd, en ieder leerling zijne plaats en nummer.

„Maar zonder dit alles, is elke stap gevaarlijk, en het verwondert mij in het minst niet, zoo de minister van oorlog er aan gedacht heeft, alle oefeningen aan de werktuigen bij het leger af te schaffen; er is hier geen middenweg. Een instituut uitsluitend ter opleiding van meesters in de gymnastiek behoort alzoo onder de zeer wenschelijke dingen; op welke wijze zulks uit te voeren, zal ik niet beslissen, maar onder de niet alleen wenschelijke maar noodzakelijke dingen behoort een examen, een rang, eenig bewijs of diploma, en aan de uitvoerbaarheid hiervan, b. v. door eene jaarlijks bijeenkomende commissie, twijfelen wij niet; de alzoo toegelatene zouden van zelf de voorkeur hebben. Welligt zou de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, die reeds zooveel deed voor de gymnastiek, het best in staat zijn, hierin te voorzien, en bereid zijn, langs dezen weg tegen de uitbreiding van alle quasi-gymnastiek een dam op te rigten.

„Maar vooral moet het voorbeeld van onzen minister van binnenlandsche zaken gevolgd worden, die te Haarlem aan de kweekschool voor onderwijzers aldaar, een meester in de gymnastiek heeft aangesteld, wiens uitstekende bekwaamheid buiten alle tegenspraak is, die ook vroeger in Utrecht als zoodanig werkzaam, velen aldaar gevormd heeft, die zijne uitmuntende methode blijven toepassen (1). Op plaatsen waar nieuwe gymnastische scholen worden opgerigt, zoo als nu te Zwolle b. v., stelle men de gelegenheid tot mededinging ruim open: waar geen geschikte landgenoot zich opdoet, neme men des noods een' vreemde, of late een tot die betrekking bestemde persoon een goede gymnastischen cursus bij een meester doorloopen, alvorens hem de taak van onderwijzer te laten aanvaarden.

„Het behoeft geene toelichting dat voor den goed gevormden meester de aalmoes die men den huurling toereikte, hier niet voldoende is. De eerste invoering der gymnastiek zal natuurlijk onkosten met zich brengen, maar zijn eens de inrigtingen daar, dan kunnen, bij de algemeene deelneming, die ongetwijfeld volgen moet, alle uitgaven gemakkelijk bestreden worden; en zal men, wanneer het geldt het welzijn zijner kinderen, en het geluk van vaderland en nageslacht, zoo karig en knibbelig zijn? Men vergenoege zich dan hier niet met halve maatregelen: goedkoop, (i. e. „weinig geld,") is dikwijls synoniem met slecht, en hier althans zou het ligt het geval wezen. Indien men het deed, indien de deelneming ter voorziening in de behoefte niet zoo kan worden opgewekt, dat het plan tot daad werd, het zou slechts te meer het bestaan, de uitgestrektheid der behoefte bewijzen. Maar neen! al heeft de kwaal ingevreten, de prikkel tot herstel is niet verdoofd, stemmen uit alle oorden getuigen het in onze dagen. Slechts moet op den eenigen waren weg worden gewezen, en ieder zal begrijpen dat het hier geldt: *bien ou rien.*

„Maar, zoo vraagt iemand, wat heeft dit alles in een staathuishoudkundig tijdschrift te maken? Eilieve, de afstand die deze onderwerpen scheidt, is zoo groot niet; de physieke toestand van elk van het volk staat in het naauwst verband met de welvaart van het geheele volk. Hoeveel hangt er niet af, in graad van voortbrengingsvermogen, van de natuurlijk en geregeld ontwikkelde ligchaamskracht? Voor den daglooner het gansche kapitaal, is deze voor elken arbeider en ondernemer, ook voor hem die in 't geheel geen handenarbeid verrigt, de levenswortel die hem onophoudelijk door hare sappen voeden en sterken moet; immers de harmonie tusschen ziels- en ligchaamskracht is de ware hefboom van alle energie.

„De staathuishoudkunde mag het dan niet onverschillig aanzien, als de natie reeds van de jeugd af aan zich oefent om op eigen beenen te staan, haren eigen gang te gaan; indien zij met lust de inspanning najaagt en streeft naar gehardheid en moed: want met des te voller vertrouwen zal Zij het „*laissez faire, laissez passer*" kunnen toepassen.

„Het metende oog en de vaste hand beslist den gang der beweging," heet het in de gymnastiek: zou deze regel ook niet in de nijverheid van kracht kunnen zijn? Wanneer JEAN PAUL als eene eerste fout der opvoeding aangeeft: „nicht das Unternehmen, nur das Unterlassen wird bekrönt, *(men beloont alleen het laten, en nooit het doen)*, dan geeft hij ons in die woorden aanleiding tot de vraag, of er ooit een koene handel- en handelsgeest in den man zal varen, zoo men reeds in het kind de ondernemingsgeest onderdrukt? Dat men het middel van de uitgebreide werking (2) om zijnen eenvoud niet versmade en verachte: de ondervinding zal leeren dat ook hier, juist die eenvoud het zegel der waarheid was."

(1) Wij bedoelen den heer CARL EULER, en vestigen tevens de aandacht van ieder die nader met het onderwerp wenscht bekend te worden, op een geschrift van hem dat ter perse is: *de gymnastiek en hare invoering in Nederland.*

(2) Een enkel eenvoudig voorbeeld wil ik hijbrengen. Men klaagt er over, dat er zoovele vreemden op onze vloot dienen: het is alsof Holland zich hierin verloochent. Dat men vreemdelingen neemt voor kappers, dat gaat nog, maar voor matrozen! Welnu, een knaapje hier ter stede was zwak en sukkelend. Men komt op het denkbeeld, hem te laten gymnastiseren, spoedig beterde zijne gezondheid, en thans zal hij tot vreugde zijner ouders matroos worden. Zouden er niet meer zulke knaapjes in Nederland zijn?

GRONINGEN, 23 December 1852.

Eindelijk mogten de leden der tot nu zich noemende *Oud-Israëlietische gemeente* het genoegen hebben, zich op de Hooge goedkeuring van Z. M., als zelfstandig kerkgenootschap bevestigd te zien, onder den naam van *Teschuath-Jisraël.*

Hoewel we het nimmer met onze eigenwaarde konden doen overeenstemmen, op het menigvuldige en dikwijls zoo tergend bespottelijke geschrijf over bovengenoemde gemeente te antwoorden, spaarden we toch geene moeite en opofferingen om het heilrijke doel, dat we op het oog hadden, te bereiken.

En daarin zijn wij dan ook ter beschaming van tyranniek geweld en willekeurige mishandeling geslaagd. — Dank zij daarvoor den leden en onvermoeide bestuurderen — onder het praesidium van den werkdadigen S. A. HART — van bovengenoemde gemeente, toegebragt, maar vooral eere aan het Nederlandsch bestuur, dat met terzijdestelling van alle geloofspartijdigheid slechts op regtvaardigheid ziet, en haar doet bovendrijven. N. N.

Kerknieuws.

GRONINGEN, 22 Dec. Wegens het aanstaande vertrek van den kandidaat *de Grient Dreux*, beroepen pred. te Ommelanderwijk en Zuidwending, is heden door den kerkeraad der Ned. Herv. gemeente tot hulpprediker in deze stad beroepen de weleerw. z. gel. heer *W. G Stuivinga*, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Friesland.

ONSTWEDDE, 22 December. Heden ontving deze gemeente het berigt, dat de heer *Adriani*, predikant te Westerlee, voor de onlangs op z. eerw. uitgebragte beroeping herwaarts bedankte.

MEPPEL, 20 December. Donderdag avond l.l. werd hier eene vergadering gehouden door den breeden kerkeraad der Ned. Herv. gemeente, over eenen derden predikant. Mag men de loopende geruchten gelooven, dan is ten onderwerpe den Koning daartoe een gemotiveerd adres aangeboden, met het verzoek om eene jaarlijksche bijdrage van *f* 600 voor het traktement, terwijl het overige gedeelte, ten gelijke bedrage van *f* 600, zal kunnen verkregen worden uit de kerkelijke fondsen.

HAULERWIJK, 19 December. De dag van heden was voor de bewoners van Haulerwijk een ware feestdag. — Het nieuwe kerkgebouw, eene stichting der Hervormde Synode, werd heden onder ons ingewijd door den weleerw. heer *A. K Brouwer Huizinga*, predikant te Donkerbroek c.a. Zijn eerw., die tot tekst had gekozen Joh. 10, vs. 22: „*En het was feest der vernieuwing des tempels te Jeruzalem en het was winter*," sprak tot ons over den oorsprong, den aard en de bestemming van dit bedehuis des Heeren, en wekte ons tot blijde verheerlijking van den Allerhoogste voor dit waarlijk nette kerkgebouw op. De toevloed van belangstellenden, ook van elders zamengekomen, was te groot om in het gebouw te kunnen plaats vinden. Behalve door onzen geachten hulpprediker, den heer *H. van Allen*, werd de plegtigheid nog bijgewoond door den heer burgemeester, den hoog welgeboren heer *G. W. F. Lycklama à Nijeholt*, en den heer wethouder *B. Prakken*. Bij het einde der godsdienstoefening werd voor het fonds van noodlijdende kerken en personen de voor die gemeente niet onaanzienlijke som gekollekteerd van *f* 8,60. Onvergetelijk zal ons deze plegtigheid blijven.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.